

poročila

■ leto 2011

■ številka 3

■ slovenske frančiškanske province
svetega Križa

poročila:

slovenske frančiškanske province
svetega Križa

Kazalo

Kolofon

Poročila leto 2011 (LXV) številka 3
Izdal: Frančiškanski provincialat
Prešernov trg 4, 1000 Ljubljana.
Ureja: br. Janez Papa
Odgovarja: br. Stane Zore
Redna sodelavca: p. Darko Žnidaršič,
p. Krizostom Komar, p. Tadej Inglič
Oblikovna zasnova: Mihaela Svetek
Grafična priprava: br. Dragan Vampola
Tisk: Repovž d.o.o., Grosuplje

poročila

leto 2011
številka 3

slovenske frančiškanske province
svetega Križa

■ Iz generalne kurije

- 3 Vsi naj se imenujejo manjši bratje
- 6 Dve imeni, dva pojava, dve legendi: Frančišek in Klara

■ Iz provincialata

- 9 Frančiškova nedelja 2011

■ Iz tajništva

- 11 Zapisnik 9. redne seje provincialnega definitorija
- 11 Zahvala
- 12 Imenovanje za dekana; Obred preobleke; Prve zaobljube brata Dominika in brata Boštjana
- 13 Odhoda

■ Iz življenja in dela province

- 14 Štiri obličja našega Gospoda
- 16 Romanje ministrantov iz slovenskih frančiškanskih župnij
- 17 Dediščina samostanskih krojačnic
- 18 Novice s Svete Gore
- 19 Brezje - Marija Pomagaj
- 20 S hrupnega Tromostovja; Nova Štifta
- 21 Počitniški meseci v Novem mestu; Sveta Trojica

■ Raznoterosti

- 22 Nagovor murskosoboškega škofa Petra Štumpfa
- 23 Dvoje novih barvnih oken v kapeli ubogih sester sv. Klare v Nazarjah
- 24 Hrepenenje je neustavljivo; Samopreskrba s hrano
- 25 Zamislimo se

■ Iz medijev

- 26 Odprto pismo NK HIT Gorica

■ Naslovnik province

- 27

Pismo generalnega ministra in generalnega definatorija za praznik sv. Frančiška

Prot. št. 102164

VSI NAJ SE IMENUJEJO MANJŠI BRATJE

Vsem manjšim bratom,
laikom in klerikom,
Gospod naj vam da mir!

V pismu za lanskoletni praznik sv. Frančiška smo v letu duhovnikov, ki ga je razglasil papež Benedikt XVI., razmišljali o poklicanosti manjšega brata duhovnika. Letos želimo ponuditi nekaj razmišljanj o poklicanosti manjšega brata laika.

Vodilo manjših bratov, ki ga izpolnjujemo, izrecno izjavlja, da je naš red bratstvo, in da se moramo vsi mi po volji sv. Frančiška imenovati „*manjši bratje*“. V istem Vodilu se jasno pokaže, da naše bratstvo sestavljajo *kleriki in laiki*. S tem pismom želimo začeti pogovor o pomenu tega pojmovanja v redu danes. Kaj danes pomeni biti *manjši brat* z dopolnilom *laik*?

Vsi smo bratje in manjši

Po svoji pripadnosti redovnemu življenju na splošno in posebej še frančiškanskemu življenju, odgovarjamo na Gospodov klic, naj mu na poseben način sledimo v Cerkvi, skladno z načinom, ki nam ga je prenesel sveti Frančišek. Znotraj tega skupnega poklica, ki nas naredi za *brate in manjše, manjši brat laik* živi svoje stanje kot odgovor na klic, ki ga je dobil od Gospoda, naj bo „živ spomin“ evangelija, naj sodeluje v „preroškem“ poslanstvu Cerkve. On ne sodeluje v prezbiterski službi (*klerik*) in ne sprejema popolne svetnosti kot verniki laiki (*cristifideles laici*), ampak živi svoje priličenje Kristusu in vrši različne cerkvene službe za Božje kraljestvo kot posvečena oseba in *manjši brat*. Tudi sv. Frančišek ni postal prezbiter, čeprav se priznava, da je bil diakon.

Po srečanju s Križanim pri Svetem Damijanu in potem ko je v Porciunkoli slišal evangelij o poslanju učencev, je Frančišek prejel razodetje, da mora njegovo življenje biti življenje Gospodovega učenca in priče. Ko pa je dobil prve brate, mu je Gospod razodel, da mora živeti „po vzoru svetega evangelija“ (FOp 14), kar je ponudil vsem nam.

Ime *manjši bratje*, ki ga je dal svoji skupini, kaže, da je bistvo v življenju hoje za Kristusom, v bratstvu in majhnosti, pa naj bo to kot *laiki* ali *kleriki*. Karizma, ki jo je dobil, da bi evangelij živel na nov način, da *popraviti Cerkev*, je naša nova posebna istovetnost, ki nas predvsem dela *manjše brate*.

Zgodovinski razvoj

Zavedamo pa se, da je red zelo hitro doživel notranji razvoj, in da so bratje stoletja bili večinoma *kleriki*. Od Narbonskih konstitucij dalje je namreč vstop *bratov laikov* v red temeljih na potrebah hišnih opravil ali na zgledu ponižnosti, ki ga je dal kak slaven človek, ki je želel postati manjši brat *laik*. Skozi stoletja imamo primere

bratov laikov, ki so v resnici vzorni po svetosti in ponižnosti, ki so zgled po svojem delu in življenju, po predanosti, prizadevnosti in misijonih. Njim in vsem bratom *laikom* želimo izraziti hvaležnost reda in priznanje generalnega definitorija. Žal moramo tudi priznati, da so mnogi *bratje laiki* v preteklosti trpeli zaradi zakonodajnih stališč in aktov, ki jim niso bili naklonjeni. Primer tega je, da jim je bilo prepovedano, da bi se naučili brati in pisati ali da bi sodelovali na kapitljih reda.

Sedanje stanje

V zadnjih letih smo priče določenemu izboljšanju v statusu *bratov laikov* v redu. Manj je razlikovanja, boljša je formacija, večja enakost (bratje laiki so gvardijani, vzgojitelji, profesorji ...) in so kot delegati konferenc so navzoči na generalnih kapitljih. Generalni kapitelj 2009, ki spet daje vrednost laškemu redovniškemu poklicu, kakor ga cenimo tudi mi sami, je priznal, da je na „nekaterih področjih reda [...] še prisotno razlikovanje. Ko pa govorimo o začetni formaciji, ki mora biti po naši zakonodaji ista za vse, način opravljanja naših služb ni vedno naklonjen aktivnemu sodelovanju bratov laikov v evangelizacijskem poslanstvu“ (NDe 26).

Z obnovo Generalnih konstitucij reda po 2. Vatikanskem koncilu se je zdelo, da bo poudarek na enakosti vseh *manjših bratov, klerikov in laikov*, dal novo spodbudo poklicu manjšega brata laika. Ugotavljamo pa, da se zgodilo ravno nasprotno. Celotno število *bratov laikov* v redu je bilo leta 2010 2.077, leta 1968 pa jih je bilo 4.829. Odstotek *bratov laikov* med vsemi brati reda se je z 22,5% leta 1968 spustil na 16,6% leta 2010, medtem ko se je odstotek *bratov klerikov* v istem času s 77,5% povečal na 83,4%.

Kljub temu, da so dokumenti reda v zadnjih 40 letih stalno opozarjali na pomen *bratov laikov*, nam statistike kažejo zaskrbljujoče stanje tako glede novih poklicev kot tudi kar zadeva mnoge *brate laike*, ki prosijo za izstop iz reda ali želijo postati *bratje kleriki*.

Če imamo pred očmi sedanje težnje v redu, po štirih desetletjih ni znakov sprememb: ali bomo imeli v prihodnje red, ki ga bodo sestavljali samo *bratje kleriki*? Kaj bi takšna sprememba pomenila za našo istovetnost, ne samo za istovetnost znotraj reda, ampak tudi v Cerkvi in v družbi? Ali hočemo takšno prihodnost? Če je nočemo, je nujno, da začnemo s prelomno spremembo našim načinu razumevanja in delovanja, da se bomo izognili izginotju navzočnosti *brata laika* v redu v ne tako daljni prihodnosti.

Različnost pogledov

Po drugi strani se zavedamo, da je vizija in način razumevanja istovetnosti *bratov laikov* različna glede na to, na katerem koncu sveta živimo in delamo. Ta različnost nam preprečuje, da bi navajali trditve o istovetnosti *brata laika*, želeli pa bi začeti pot razmišljanja in razjasnitve, ko vam predlagamo nekaj vprašanj, da bi mogli odkriti prave načine za odgovor na naročilo št. 2 Generalnega kapitlja 2009: „Generalni definitorij naj preko Generalnega tajništva za vzgojo in študij in preko Generalnega tajništva za misijone in evangelizacijo temeljito preuči temo frančiškanske istovetnosti in sodelovanja bratov duhovnikov in laikov pri evangelizacijskem poslanstvu. Če se mu zdi primerno, naj v sodelovanju z različnimi konferencami organizira srečanja na kontinentalni ravni o teh temah.“

Vprašanja za razmišljanje

In še vprašanja: kako razumemo poklic *manjšega brata*? Kaj danes pomeni beseda laik? Kako predstavljamo poklicanost *brata laika* v pastoralni skrbi za poklice? Koliko *bratov laikov* je dejansko vključenih v različna področja življenja in poslanstva reda?

Da bi bolje razumeli, kje smo kot red glede teh in še mnogih drugih vprašanj, se želimo na poseben način obrniti na vas, *bratje laiki* reda.

Želimo vas prositi, da nam pomagate pri našem delu za animacijo reda, s tem da nas seznanite z lučmi in sencami vašega izkustva frančiškanskega življenja. Kakšni so pozitivni vidiki, zaradi katerih se počutite veseli in uresničeni v svojem poklicu? Kakšne pa so nasprotno težave, ki jih vidite? Iz kakšnih razlogov neki *brat laik* zapusti redovno življenje? Zakaj mnogi *bratje laiki* tudi po dolгих letih frančiškanskega življenja prosijo za duhovniško posvečenje? Kakšne korake naj naredimo – na ravni reda, provinc in krajevnih bratstev – da bi spodbujali vašo poklicanost *bratov laikov* danes in poklicanost *bratov laikov* jutri?

Povabilo k poglabljanju

Bratje, vabimo vas, da nadaljujete z razmišljanjem in nam na različne načine, ki so vam na volje, odgovorite, ko se lotevamo dialoga na različnih ravneh našega univerzalnega, krajevnega, provincialnega in regionalnega bratstva. Z naše strani bomo rade volje postali poslušalci besede, ki nam jo želite nameniti po nagibu delovanja Gospodovega Duha.

Predlagamo, da se v provincah in v konferencah spodbudi razmišljanje in poglobljanje o frančiškanski istovetnosti bratov duhovnikov in laikov“, o katerem govori *naročilo št. 2* Generalnega kapitlja leta 2009, s posebnim sodelovanjem bratov laikov.

Provincialne ministre in vzgojitelje istočasno spominjamo na to, kar je generalni kapitelj ponovno potrdil, to je na „zahtevo enotne formacije za vse brate, ki pa mora seveda upoštevati dar vsakega posameznega brata in različne klice, ki jih Duh prebuja,“ in potrebo, da se vsi bratje vzgajajo za evangelizacijo, vsak skladno s svojim klicem (prim. NdE 26). Zato spominjamo, da so *vsí manjši bratje, laiki in kleriki*, poklicani evangelizirati, kakor pravi I. naslov V. poglavja generalnih konstitucij. Zaradi tega pa smo seveda vsi mi potrebni „ekleziološkega spreobrnjenja,“ kakor od nas zahteva generalni kapitelj (prim. NdE 25).

Mi, generalni definatorji, vam zagotavljamo svoje prizadevanje, da bomo nadaljevali dialog s Svetim sedežem, da bi bili lahko priznani kot mešano bratstvo. „To spremembo kanonskega *statusa* pa mora seveda spremljati sprememba v bratski praksi“ (NdE 26).

Na koncu tega pisma se želimo zahvaliti Gospodu za lepoto našega poklica *manjših bratov*. Zahvaljujemo se Gospodu in vsem vam, *bratje laiki in kleriki*, za vaš prispevek skladno s poklicem, v katerega vas je Bog poklical, v korist celotnemu bratstvu in Cerkvi, in za izgradnjo Božjega kraljestva. In prosimo od Gospoda luč njegovega Duha, da nas razsvetli, da bomo bolje razumeli svojo istovetnost *manjših bratov*, in da nam pomaga, da jo bomo bolj zvesto živeli.

Naš sveti oče Frančišek nam je dejal: „Hočem, da se to bratstvo imenuje red *manjših bratov*“ (1Čel 38). Tudi mi prosimo, naj v našem bratstvu vedno kraljuje enakost, medsebojno spoštovanje in služenje.

Naj vas Gospod vse blagoslovi, dragi bratje laiki in kleriki.

Rim, 15. julija 2011, na praznik sv. Bonaventure

Vaši bratje iz generalnega definatorija

br. JOSÉ RODRÍGUEZ CARBALLO, OFM (GEN. MIN.)
br. MICHAEL ANTHONY PERRY, OFM (GEN. VIK.)
br. VINCENZO BROCANELLI, OFM (GEN. DEF.)
br. VICENTE-EMILIO FILIPE TAPIA, OFM (GEN. DEF.)
br. NESTOR INÁZIO SCHWERZ, OFM (GEN. DEF.)
br. FRANCIS WILLIAM WALTER, OFM (GEN. DEF.)
br. ROGER MARCHAL, OFM (GEN. DEF.)
br. ERNEST KAROL SIEKIERKA, OFM (GEN. DEF.)
br. PASKALIS BRUNO SYUKUR, OFM (GEN. DEF.)
br. JULIJO CÉSAR NUNADER, OFM (GEN. DEF.)
br. VINCENT MDUDUZI ZUNGU, OFM (GEN. DEF.)
br. AIDAN MCGRATH, OFM (GEN. TAJ.)

DVE IMENI, DVA POJAVA, DVE LEGENDI: FRANČIŠEK IN KLARA

800-LETNICA USTANOVITVE REDA UBOGIH SESTER

Drage uboge sestre,
Gospod naj vam da mir!

16. aprila 2011 smo v Assisiju v občestvu z vsemi hčerami svete Klare, ki so razpršene po svetu, slovesno začeli praznovanja za 800-letnico spreobrnjenja Klare Asiške in ustanovitve reda ubogih sester. Dogodek se je začel z obhajanjem prvih večernic cvetne nedelje, ki jim je predsedoval krajevni škof msgr. Domenico Sorrentino v stolnici sv. Rufina. Nadaljeval se je z romanjem – pri katerem smo sodelovali bratje frančiškani, redovniki, redovnice in številni laiki – k Porciunkuli pri Mariji Angelski, kamor se je zatekla mlada Klara, ki je zapustila “dom, mesto in družino”, da bi se posvetila Gospodu “pred Marijinim oltarjem” (Prim. LegsC 8) in se oklenila načina življenja, ki ji ga je pokazal Frančišek (prim. KLOp 5) in ga je pozneje blagoslovil Inocenc IV., ko je potrdil Vodilo reda ubogih sester. Romanje se je ustavilo na krajih, kjer uboge sestre ohranjajo in prenašajo sklep evangeljske žene Klare, ki je vse stavila na evangelij našega Gospoda Jezusa Kristusa: v protosamostanu, v samostanu sv. Kvirinija in v samostanu sv. Kolete.

Za dogodek, ki smo se ga spominjali, to je Klarine posvetitve, ko ji je Frančišek ostrigel lase, in ustanovitve ubogih sester je bil trenutek resnično ganljiv (da bi nekaj tega zaslutili, si lahko ogledate fotografije na naši internetni strani) tako po nočni hoji po asiških ulicah vse do Marije Angelske, ki so jo spremljale pesmi, branje odlomkov iz življenja svete Klare in njenih Spisov in so jo ogrevale trepetajoče luči bakel kakor tudi po daljšem postanku pred Porciunkulo, kjer je „Mati usmiljenja“ rodila red manjših bratov in red ubogih sester (prim. LegsC 8). Pred Porciunkulo sem se v imenu vseh zahvalil Očetu usmiljenja, da je Frančišku navdihnil, naj živi po zgledu svetega evangelija (prim. KLOp 14), in da je poklical Klaro, naj se pusti zapeljati „najlepšemu med človeškimi sinovi“ (2 KIPNP 20), tako da je popolnoma in za vedno obrnila k njemu „duha, dušo in srce“ (prim. 3 KIPNP 12-13). Vendar pa sem se mu zahvalil in ga slavil tudi za brezštevilno vrsto ubogih sester, ki so v teh osemsto letih zgodovine skušale slediti Kristusu po načinu življenja, ki ga je živela in predlagala Klara Asiška, ter tako uresničile prerokbo papeža Aleksandra IV., ki je, ko je osvetljeval karizmo „nove žene“ Spoletske doline, govoril o „visokem drevesu, ki se steguje proti nebu, z razširjenimi vejami, in na polju Cerkve rodi prijetne sadove, v njegovo prijetno in prijateljsko senco pa so z vseh strani hiteli mnogi in še vedno hitijo,

da bi okušali njegove sadove“ (*BolsC* 11). Ob Klarini smrti je bilo namreč v Italiji 115 samostanov, zunaj Italije pa 50. V začetku 14. stoletja je bilo 413 samostanov. Danes je v svetu približno 1.000 samostanov s približno 12.000 sestrami, ki so se rodili iz „sadike blaženega Frančiška“.

Pomen praznovanja

Praznovanja, ki bodo potekala od 16. aprila 2011 do 11. avgusta 2012, so ugoden čas, da poživimo spomin na to, kar se je zgodilo pred osemsto leti, da ponovno ponudimo duhovnost te izredne žene in da ponovno odkrijemo aktualnost sporočila gospe Klare.

- *Da poživimo spomin.* Po teh „gospah“ – kriči Frančišek, ko popravlja cerkvico Svetega Damijana – se bo „poveljevalo našega nebeškega Očeta v vsej njegovi sveti Cerkvi“ (*KIOP* 14). Morda se niti Frančišek ni zavedal, da bo način življenja, ki se ga je oklenila Klara, postal opora petrinski službi in hrana za misijonsko dejavnost Cerkve, kakor je Frančiškovi „sadiki“ in ubogim sestram pri Svetem Damijanu pisal papež Gregor IX. leta 1228. „Klarino življenje pod Frančiškovim vodstvom,“ je zapisal Janez Pavel II., „ni bilo 'samotarsko', čeprav je bilo kontemplativno in klavzurno.“ Že Aleksander IV. je v kanonizacijski buli izjavil: „Klara je molčala, toda njen sloves je vpil.“ Njen sloves je vpil po evangelijski zglednosti, ki je bila sposobna Kristusa prinesiti tistim, ki so bili v svetu; po tem, da je bila opora omahujočim članom; po njenem sodelovanju pri dogodkih in stiskah časa, ko je zdravila bolne otroke, varovala svoje mesto; po njenem velikem srcu, ki je objelo vsako stvar, tudi najbolj ponižno in pozabljeno, ker je bila zaznamovana s Stvarnikovo dobrohotnostjo (prim. *BolsC* 4-5; *KIOP* 19; 3 *KLPNP* 8; *Proc* 7.12).
- *Da ponovno ponudimo Klarino duhovnost.* Sporočilu ubogim sestram ob sklepu 1. mednarodnega srečanja predsednic federacij OSC je predložilo tri leta priprave na ta praznovanja s poglobitvijo naslednjih tem: poklicanost (2009), kontemplacija (2010) uboštvo (2011). Da, odločile ste se za resno pripravo na praznovanje osemstoletnice. Da bi si ponovno prilastile duhovnost, ki podpira vaše življenje in da bi vsem ponovno ponudile Klarino „dušo“, ste pokazale točno določeno pot. S svoje stani sem vam kot vaš brat in služabnik skušal pomagati na tej poti poglobitve s svojimi pismi ob prazniku naše sestre in matere Klare v letih 2008, 2009, in 2010.
- *Da ponovno odkrijemo aktualnost njenega sporočila.* Jasno je, da je to najprej nujno za vas, ki ste se določile, da boste sledile Kristusu v skladu z „ogledalom in zgledom“ Klare Asiške. V pismu, ki vam ga je napisala konferenca generalnih ministrov prvega reda in TOR 2. februarja 2011, je med drugim rečeno: „Kaj hočemo praznovati skupaj: spomin na Vodilo ali na zavzetost za 'spolnjevanje svetega evangelija našega Gospoda Jezusa Kristusa z življenjem v pokorščini, brez lastnine in v čistosti?' Kako naj ponovno celovito osvetlimo način življenja, ki vsem napravlja vidno in verodostojno, da 'je Božji Sin za nas postal pot, ki nam jo je s svojo besedo in zgledom kazal naš blaženi oče Frančišek, ki ga je resnično ljubil in posnemal?' Kako ste lahko tudi danes ve v Cerkvi in vsej Frančiškovski družini živ spomin tega, kar smo mi vsi kot krščeni poklicani živeti!“

Kar zadeva mene, vam lahko rečem, da sta v evangeliju tako Klarina privlačnost kot tudi tisto, kar jo je dvainštirideset let podpiralo v življenju v klavzurnem samostanu. Ko je pobegnila od doma in odkrila *pot*, ki ji jo je pokazal Frančišek, je Klara osredotočila *način življenja* ubogih sester v „spolnjevanju svetega evangelija našega Gospoda Jezusa Kristusa (*KIVod* 1,2). To je bistvenega pomena za odkritje Klarine „mladosti“ in njene sposobnosti biti danes opora za Cerkev in svet. Predrage sestre, s svojim življenjem na govorite o tem, kar gledate in česar se dotikate o Besedi življenja, ki jo vsebuje evangelij. S svojim bivanjem nam povejte, da je Bog še vedno ljubezen, vedno in za vse.

25 let Duha Assisija

To je delo Božje previdnosti: osemstoletnica pade v petindvajsetletnico Duha Assisija. Frančiškovo in Klarino evangelijsko izkustvo sta nagnila Janeza Pavla II., da je Assisi izbral za uresničitev slovitega zgodovinskega dejanja – srečanja odgovornih po svetu, da bi molili za mir – iz katerega je rodilo to, kar je potem postalo znano kot *Duh Assisija*. Mi, Frančiškovi bratje in sestre, smo rojeni v Assisiju, vendar Duha Assisija ne smemo čutiti kot družinski ponos, ampak kot nujno povabilo, naj ponudimo svoj prispevek in svoje služenje za izgradnjo bolj mirnega sveta.

In ve, uboge sestre, lahko ponudite velike, saj Frančiškovo in Klarino sporočilo, kot je dejal Janez Pavel II. v Assisiju leta 1993, lahko povzamemo „v treh evangelijsko aktualnih besedah: uboštvo, mir, molitev.“ In nadaljuje: „Uboštvo in mir ... predstavljata dve zahtevi [Kristusovega] sporočila, ki bolj kot kdajkoli velja za današnji svet.“ In lahko bi rekli, da zaključí s *Sporočilom za svetovni dan miru 1993*: „Evangelijsko uboštvo se postavlja kot studenec miru.“

S tem se nočemo izmikati zapletenosti problemov in ne zanikati nujnosti globokih sprememb. Reči hočemo samo, da „civilizacija ljubezni“ ne bo prišla, če v središče naših mest in naših gradbišč ne bomo ponovno postavili „stolnice“, če ne bomo imeli poguma, da bi bili ubogi, da bi bili svobodni in se z gospo ubožnostjo pomaknili v „samostan“, da bi na nov način razumeli „skrivnosti stvari“ in njihov vesel učinek na potrebe ljudi.

Sklep

Mi, manjši bratje, in ve, uboge sestre, ne smemo nikoli pozabiti nekega dejstva: „eden in isti Duh je brate in te uboge gospe izpeljal iz tega sveta“ (2 Cel 204).

Rodil nas je isti Duh, ki je Frančišku in Klari navdihnil, *kako* naj živita sveti evangelij našega Gospoda Jezusa Kristusa. Da, v skladu s posrečenim izrazom Janeza Pavla II. iz leta 1982 ni mogoče „ločiti teh dveh imen: Frančiška in Klare. Teh dveh pojavov: Frančiška in Klare. Teh dveh legend: Frančiška in Klare.“ Oba sta namreč prvobitni frančiškanski ideal izrazila v dopolnjevanju med iti Frančiška in njegovih bratov ter *ostati* Klare in sester.

Gre torej zato, da znamo spregati avtonomijo in vzajemnost. To bomo skušali narediti na 2. mednarodnem srečanju predsednic federacij OSC in asistentov od 5. do 12. februarja 2012.

Sedaj pa želim tudi v imenu vseh svojih bratov obnoviti obvezo, ki nam jo je dal Frančišek, da bomo za vas, uboge sestre, vedno imeli vneto skrb in posebno zavzetost (prim. *KlVod* 6,4).

Svoje kratko pismo za praznik svete Klare 2011 želim zaključiti s povratkom v večer, 16. aprila 2011 in ponovno ponuditi ista znamenja, s katerimi sem končal homilijo ob tisti posebni priložnosti: Naj bo osemstoletnica posvetitve svete Klare in ustanovitve reda ubogih sester trenutek milosti, da bi hčere svete Klare vedno bolje spoznale in živele svojo poklicanost in v svetu bile znamenje Boga, ki je ljubezen; da bi manjši bratje okrepili bratske odnose z ubogimi sestrami; da bi v Klari vsi videli „ogledali in zgled“ pripadnosti Kristusu, našemu edinemu Gospodu in odrešeniku.

„Gospod naj bo vedno z vami in ve bodite vedno z njim“ (BensC 16).

Rim, 15. julija 2011

Praznik sv. Bonaventura, cerkvenega učitelja

br. José Rodríguez Carballo, OFM
generalni minister

Prot. 102129

FRANČIŠKOVA NEDELJA 2011

Dragi bratje in sestre,

Gospod, ki je poklical svetega Frančiška, ki je svetemu Frančišku dal brate in mu razodel, da mora živeti po zgledu svetega evangelija našega Gospoda Jezusa Kristusa, naj vam podari mir.

Frančiškova nedelja, ki jo danes obhajamo, je za nas, njegove brate, ki nam je Bog izkazal milost, da smemo po Jezusovih stopinjah hoditi skupaj z vami, vedno znova priložnost, da se vam zahvalimo za vašo bližino v poslušanju Božje besede in obhajanju zakramentov Cerkve, v molitvi z nami in za nas ter v vaši skrbi za naše materialne potrebe, v evangelijski kritičnosti in v velikodušnem odpuščanju. Vse to je za nas zgovorno znamenje, kako je Bog po vas dober do nas. Zaradi tega se v molitvi in v daritvi svete maše vsak dan pred Bogom spominjamo vseh vas, naših dobrotnikov.

Obenem pa hočemo danes prisluhniti zgledu Frančiškovega življenja. V našem času želimo ohraniti živo in zgovorno karizmo, ki jo je kot dar prejel od Boga in jo posredoval svojemu času. Cerkev na Slovenskem se je odločila, da bo v tem letu posebno pozornost namenila spoznavanju družbenega nauka Cerkve. Zdi se, da je to danes toliko bolj pomembno, ker na vseh ravneh doživljamo erozijo etičnega ravnanja v družbi, v gospodarstvu, v politiki, v medčloveških odnosih. Merilo delovanja ni več človek in njegovo dostojanstvo, iz katerega bi potem izhajale njegove dolžnosti in pravice, ampak je merilo delovanja postal dobiček, čim večja korist, ne glede na ceno, ki jo morajo za to plačevati posamezniki in skupnost.

Čeprav se Cerkev zaveda, da družbenega nauka ne more učiti kot tista, ki bi vse vedela, predvsem pa ne kot tista, ki bi v svojih članih ta nauk v polnosti živela, v sebi nosi živo spoznanje, da more samo Bog človeku vrniti dostojanstvo, ki mu ga je dal ob stvarjenju in ki mu ga obnavlja v odrešenju. Samo Bog, ki je Ljubezen, človeka nikoli ne spremeni v sredstvo, po katerem bi hotel nekaj doseči, ampak mu v Jezusu Kristusu podarja samega sebe, da bi temu človeku odprl oči za resnico, ki mu jo želi podariti v ljubezni. Zaradi tega hoče Cerkev kot varuhinja razodetja to razodetje tudi preko družbenega nauka Cerkve posredovati ljudem v ponižni zavesti, da se mora tega družbenega nauka najprej sama učiti spoznavati in živeti.

Namen, ki ga ima Cerkev na Slovenskem s pastoralnim letom o družbenem nauku Cerkve, je, pomagati slovenskim kristjanom na poti do osebne vere. V vedno večji razvodenelosti vseh vrednot, ki smo ji priča v našem času – najsi gre za načrtno uničevanje vseh zdravih temeljev v človeku in v družbi, da bi potem z njima lažje manipulirali in dosegali cilje, ki so v službi ozkih skupin, ali pa gre za podleganje skušnjavi lagodnega življenja, ko skuša človek s čim manjšim naporom iti skozi svoje dneve in delo – bo mogel svoje človeško dostojanstvo ohraniti in krepiti samo tisti, ki bo dosledno živel iz Boga, ko bo poslušal njegovo bese-

do ter se hranil in obnavljal iz zakramentov Cerkve. Samo kristjan, ki bo prišel do osebne vere, bo mogel stati samostojno in pokončno sredi vseh mogočih tokov, ki ga bodo hoteli potegniti v to ali ono smer. Samo človek, ki se bo z vsem srcem odločil za Boga, bo mogel postati in ostati opora bratom in sestram, ki jih bo srečeval v svojem družinskem, poklicnem in družbenem življenju.

Kako nam pri odločanju za to osebno vero lahko pomaga sveti Frančišek Asiški, svetnik iz prelomnih časov začetka trinajstega stoletja? Najprej moramo vedeti, da Frančiškov čas ni bil tako popolnoma drugačen od našega, kakor bi na prvi pogled mislili. To je bil čas velikih sprememb. Stari družbeni red se je podiral. Mesta so dobivala vedno večjo veljavo in vpliv, s tem pa tudi ljudje, ki po rojstvu niso spadali med plemenitaše, pač pa so si položaj v družbi ustvarili s sposobnostmi in iznajdljivostjo. V trgovanju se je uveljavljal denar, z denarjem pa so nastale čisto nove gospodarske veje, ki jih prej niti ni bilo.

Frančišek je bil rojen v družini, ki si je premoženje in ime ustvarila prav preko velikih trgovskih sposobnosti njegovega očeta Petra Bernardoneja. Priznati je treba, da tudi Frančišek ni bil brez teh sposobnosti. Oče ga je celo jemal na svojo trgovska potovanja zlasti v Francijo, ki so bila vedno zelo uspešna, kar pomeni močno dobičkonosna. S temi sposobnostmi, zlasti s prirojenim voditeljskim darom, po drugi strani pa s premoženjem, ki ga je imel oče, je Frančišek postal voditelj asiške mladine. Verjetno bi tudi sam postal uspešen trgovec in pomemben član meščanske družbe, če se ne bi zgodilo njegovo spreobrnjenje.

Ko je namreč hotel uresničiti svoje sanje, da bi si pridobil slavo na bojnem polju, je v polsnu slišal vprašanje, kdo mu lahko več da, gospodar ali hlapec. Frančišek je odgovoril, da vsekakor gospodar. Zakaj pa potem hodiš za hlapcem, je vprašal glas. In tedaj je Frančišek izrekel stavek, ki je spremenil njegovo življenje. „Gospod, kaj hočeš, da storim?“ S

tem stavkom je Frančišek, ki mu je bilo do tega trenutka vse v življenju jasno, vprašanje je bilo samo, kdaj mu bo vse to uspelo uresničiti, priznal, da je Bog tisti, ki ima načrt, da je Bog tisti, ki ima zanj poslanstvo. On pa se je s tem stavkom odpovedal svojemu načrtovanju in pokazal, da je pripravljen poslušati Boga.

Od tega dne naprej je drugače poslušal Božjo besedo in ko je slišal evangeljski odlomek o poslanju apostolov, ga je naobrnil nase in vzkliknil: „To hočem, to želim, to bom spolnjeval z vsem srcem.“ Od tedaj naprej se je skozi vse življenje potapljal v samoto, v molitev, v poslušanje in premišljevanje Božje besede. Božja beseda je postala tako njegova, da je, ko mu je neki brat v hudih bolečinah, ki jih je prestajal zaradi bolezni, predlagal, da bi mu kaj prebral iz evangelija, saj da je v tem vedno našel uteho, odgovoril, da to ni potrebno, saj Božja beseda pravzaprav živi v njem.

Mislim, da sta prav to dva koraka, ki jih mora vsak kristjan narediti, če hoče priti do osebne vere, ki je sposobna vztrajati tudi proti toku, če je to potrebno. In danes je to še posebno potrebno. Prvi korak je torej priznati Bogu, da je on tisti, ki je gospodar časa in zgodovine. Zato je tudi on tisti, ki nas je z ljubeznijo poklical v življenje in ima za nas pripravljeno prihodnost, ki jo je Jezus izrazil s stavkom, da je v hiši njegovega Očeta mnogo bivališč. To pomeni, da moramo tudi mi priti do spoznanja, da moramo manj pripovedovati Bogu, kako naj vodi ta svet, in obenem več spraševati Boga, kako hoče, da mi kot kristjani delujemo v tem svetu. Drugi korak pa je v tem, da ob spoznanju, kaj Bog pričakuje od nas, ne iščemo vseh mogočih korakov in izgovorov, da bi se Božjemu načrtu tako ali drugače izognili, ali pa ga vsaj nekoliko prilagodili svoji komodnosti, pač pa da tudi mi s svetim Frančiškom veslo pripravljene vzkliknemo: To hočem, to želim, to bom spolnjeval iz vsega svojega srca.

Dragi bratje in sestre, v hvaležnosti, da nas je Bog v svoji previdnosti postavil v ta del naše zgodovine in nas podaril drugega drugemu, se še enkrat zahvaljujem tudi vam za vso dobroto in pozornost, ki jo izkazujete našim bratom, z današnjo nabirko tudi našim bratom, ki so v vzgoji in bodo jutri prišli v župnije, v katerih živite svojo vero. Obenem pa prosim vsemogočnega Boga, naj obilno blagoslovi vašo velikodušnost, s katero odgovarjate na njegova vabila. Prav po tem blagoslovu, po katerem nam Bog dokazuje svojo bližino in ljubezen, namreč dobimo pogum, da nas ne zanaša vsak veter nauka, ampak da stojimo trdni v veri. In to je moja iskrena želja in prošnja za vsakega izmed vas. Stojte trdni v veri, bratje in sestre. Amen.

*p. Stane Zore,
provincialni minister*

Zapisnik 8. redne seje provincialnega definitorija

Št.: 162/2011

Koper, 13. september 2011

Osmo redna seja provincialnega definitorija je potekala v samostanu sv. Ane v Kopru, 13. septembra 2011. Začela se je ob 9.00 uri, udeležili pa so se je provincialni minister br. Stane Zore, provincialni vikar p. Marjan Čuden, definitorji province p. Nikolaj Žvokelj, p. Pavle Jakop, br. Miran Špelič, p. Pepi Lebreht in p. Simon Peter Berlec ter tajnik province br. Janez Papa. Sejo smo pričeli z molitvijo, ki jo je pripravil p. Niko. Pri prvi točki je bil navzoč provincialni ekonom p. Marjan Čuk.

I. Plenarni svet province (11. oktober 2011)

Na pomladnem *Plenarnem svetu province* je bilo sklenjeno, da se jeseni pripravi poseben PSP na temo financ oz. gospodarjenja. Provincialni ekonom je zato predstavil finančno stanje province in podal pogled na situacijo posameznih hiš.

Po tej točki je sejo zapustil provincialni ekonom p. Marjan Čuk.

II. Potrditev zapisnika in pojasnila

Zapisnik soglasno sprejet.

III. Radijski misijon (25.-31. marec 2012)

Za sodelovanje so se javili nekateri bratje. Provincialni minister je poudaril, da je potrebna ekipa, v kateri bi bilo vsaj deset ljudi. Za pomoč pri organizaciji priprave bi prosili kapucina br. Štefana Kožuha, ki je že večkrat sodeloval pri radijskem misijonu. Spregovorili smo tudi o temah, ki naj bi se jih misijon dotaknil: ne smemo iti mimo socialne pravičnosti, našega dela in poslanstva, posta, petkovega spovednega dne. Pripraviti je treba začetno in sklepno bogoslužje. Vsekakor pa mora radijski misijon biti v resnici zasnovan kot misijon in ne karkoli drugega.

Ekipa za pripravo radijskega misijona: Miran Špelič, Marjan Čuden, Niko Žvokelj in Pavle Jakop.

IV. Obisk generalnega ministra (20.-22.4.2012)

Predvideva se srečanje z definitorijem, z vsemi brati, z brati v vzgoji, z mlajšimi brati in s sestrami klarisami.

V. Razno

Pogledali smo nekatere dopise bratov in nanje odgovorili in se pogovorili o naših bratih v vzgoji.

Prihodnja seja bo v torek 4. 10. 2010 ob 900 v Šiški.

Sejo smo sklenili z molitvijo ob 12.25 uri.

*br. Janez Papa
tajnik province*

**Mission Catholique
ORDRE DES FRERES MINEURS**

*Province Franciscaine du Verbe Incarné
(Afrique de l'Ouest)
Curie Provinciale des Frères Franciscains (OFM)
rue des Conseillers Municipaux 07 B.P.
12743 Lomé, TOGO*

Lomé, 6. julija 2011

Réf : 528MB/ 11/ E

bratu provincialu
slovenske frančiškanske province

Predmet: Zahvala

Dragi brat,

Mir in dobro! S srcem, polnim hvaležnosti prihajam k vam, da v svojem imenu in v imenu vseh mojih bratov province Učlovečene Besede, posebno še teh iz našega noviciata, izrazim našo iskreno zahvalo za vašo materialno podporo za nakup prevoznega sredstva za noviciat. Vaša zelo velikodušna gesta nas je globoko ganila in smo iskreno hvaležni. Hvala za vse in naj vas Gospod blagoslovi!

Bratsko

*br. Marcel BAKOMA, ofm
provincialni minister*

Imenovanje za dekana

Ljubljanski nadškof msgr. dr. Anton Stres je 22. septembra 2011 ponovno za dobo petih letih imenoval p. Marjana Čudna, provincialnega vikarja in župnika na Viču, za dekana dekanije Ljubljana - Vič/Rakovnik. Imenovanje začne veljati s 1. oktobrom 2011.

P. Marjanu čestitamo in mu želimo, da bi pri vsem delu, ki mu je zaupano, bil vedno deležen obilnega Božjega blagoslova in pomoči nebeške Matere.

Obred preobleke

Na praznik Marijinega rojstva je v kapeli Svetogorske Matere Božje potekal 'obred preobleke'. Obred s katerim sta Klemen in Benedikt postala novince Frančiškovega 1. reda je imel svoj pričetek ob 15. uri. Slovesni obred je vodil provincial p. Stane Zore.

Kmalu po začetnem nagovoru ter po branju besedila sta Klemen in Benedikt prebrala izjavi. Nato ju je pozdravil magister novincev p. Zdravko, blagoslovil njuni redovni obleki (habita) ter jima ju nadel. Med 'obredom preobleke' so bile pete pesmi.

Pri obredu so bili med drugim navzoči frančiškani, duhovniki in redovnice. Po končanem obredu so mnogi prisotni čestitali novincema. Novincema želim obilo Božjega blagoslova na njuni nadaljnji poti!

Dominik Janez Herle, postulant

Prve zaobljube brata Dominika in brata Boštjana

Dne 8. 9. 2011 na praznik rojstva Device Marije sta v baziliki na Sveti Gori po končanem letu preizkušnje oz. noviciatu prve začasne zaobljube naredila brata Dominik Papež in Boštjan Horvat.

8. september je bil lep dan, kljub strahu pred dežjem (bilo je namreč dokaj oblačno) do neviht hvala Bogu ni prišlo. Brata Dominik in Boštjan sta po letu spoznavanja bratskega življenja, predvsem pa Vodila in življenja reda Manjših bratov bila pripravljena nadaljevati svojo življenjsko pot v frančiškanskem redu, kar sta nameravala potrditi z prvimi začasnimi zaobljubami pokorščine, uboštva in čistosti. Pred zaobljubami sta imela petdnevne duhovne vaje skupaj z novima kandidoma za preobleko (Benedikt Emberšič in moja malenkost), da bi še bolj zavestno in pripravljeno

pristopila pred Boga in odgovorila na njegov klic z obljubo živeti eno leto v uboštvu, pokorščini in čistosti.

Pred zaobljubami, ki sta jih Boštjan in Dominik izrekla med sveto mašo, ki je bila ob 16.00 v baziliki Svetogorske Kraljice, je bil obred redovne preobleke novih (zdaj) novincev, nato pa so se vsi navzoči patri, bogoslovci in ministranti ter seveda Dominik in Boštjan zbrali v zakristiji, kjer so se pripravili na sveto mašo. Sorodniki in prijatelji obeh bratov so medtem že napolnili cerkev, kjer so hoteli biti prisotni pri tem pomembnem koraku Dominika in Boštjana. Kmalu je bila ura štiri in maša se je začela. Iz zakristije se je vila dolga procesija frančiškanskih patrov, bogoslovcev in ministrantov proti oltarju. Prvi v vrsti je hodil brat Ambrož z kadilnico s katero je prav posebno vešč in jo je vrtel ter z njo močno kadil, kar je dalo dogajanju pečat posebne slovesnosti. Pred začetkom besednega bogoslužja je brat Boštjan z nagovorom polnim moči in vesele pripravljenosti pozdravil vse dobre ljudi, ki so prišli, še posebno starše in sorodnike obeh ter se jim zahvalil za njihov prihod. Povedal jim je, da gre za vesel dogodek oz. za dan, ki ga je ustvaril Gospod in ob katerem je potrebno prav tega Gospoda slaviti in se radovati.

Dejal je tudi, da priporoča medsebojno povezanost v molitvi, ki je bila med vsemi že prej prisotna. Po prvem berilu so bratje z začasnimi zaobljubami prelepo odpeli psalm. Mašo je vodil p. provincial Stane Zore, ki je pripravil bogato homilijo, kakor že prej za obred preobleke. P. provincial je govoril o Marijinem odgovoru polnem »svete neučakanosti« po izpolnjevanju Božje volje, h kateri smo vsi otroci Marije, nove Eve, po krstu poklicani vsak na svoj način in ki sta jo brata Dominik in Boštjan z vso polnostjo prav tedaj nameravala izpričati in udeležiti s prvimi zaobljubami; popolnim izpolnjevanju evangeljskih svetov. Po homiliji je sledil težko pričakovan trenutek za naša vrla brata. S položitvijo rok v roke patra Staneta sta se Bogu

zaobljubila eno leto živeti v uboštvu, pokorščini in čistosti, p. Stane pa je zaobljube v imenu frančiškanske province Svetega Križa in v imenu Cerkve sprejel. Zaobljube so potrdile tudi izbrane priče izmed prisotnih frančikanov. Tako sta naša fanta storila, kar sta se namenila storiti in naredila pomemben korak v svojem redovnem življenju, ki se je tedaj zares začelo. Sledil je konec maše, katero je (moram povedati) vseskozi spremljalo čudovito petje. V procesiji se je kolona mašnikov in ostalih vrnila v zakristijo, kjer sta bila Boštjan in Dominik deležna čestitk in prisrčnih želja. Sledila je pogostitev vseh prišlekov, ki je bila v samostanskem atriju, katerega so ljudje docela zapolnili in se ob jedachi ter pijači sprostili in poveselili. Boštjan in Dominik sta takoj, ko so ljudje odšli, spakirala in odšla s Svete Gore na zaslužen dopust domov, kjer nista bila celo leto dni. Takoj po dopustu bosta začela bivati v frančiškanskem samostanu v Centru (Tromostovje) skupaj z ostalimi brati z začasnimi zaobljubami (klerikat), kjer bosta nadaljevala svojo frančiškansko formacijo z bratskim življenjem in študijem na Teološki fakulteti.

Tudi mi jima še enkrat čestitamo in želimo obilo Božjega blagoslova ter stanovitnosti še naprej, da bosta resnično postala prava delavca in vinogradnika v Božjem vinogradu ter sol zemlje in luč sveta, ob tem pa izpolnila tudi svojo najglobljo željo in smisel!

br. Klemen Mate, novinec

Odhoda

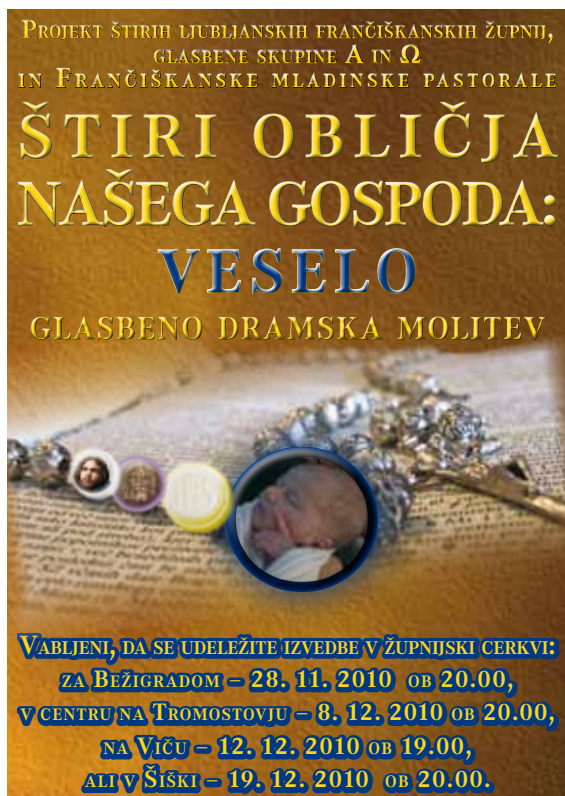
Br. Jurij Janez Arnež je pred prvimi zaobljubami prišel do spoznanja, da frančiškanski način življenja v skupnosti ni zanj. Odločil se je, da bo za sprejem zaprosil koprškega škofa msgr. Metoda Piriha. Iz noviciaške skupnosti je odšel 2. avgusta 2011, potem ko so se od njega vsi bratje na Sveti Gori bratsko poslovili po kosilu. Želimo mu blagoslova v odločitvi.

Potem ko so mu 7. septembra 2011 potekle enoletne začasne zaobljube, je iz skupnosti začasno zaobljubljenih bratov v Ljubljani odšel br. Tomaž Grom. Spoznal je, da ga vsaka sprememba stane preveč napora, da bi mogel nadaljevati s frančiškanskim načinom življenja. Bratje so ga spremili domov na njegov dom na Vrhniko. Tudi njemu želimo, da bi ga v življenju spremljal Gospod.

Štiri obličja našega Gospoda

Veselo, svetlo, žalostno, častitljivo

V pastoralnem leta 2010/2011 je v okviru Frančiškanske mladinske pastore potekal projekt s naslovom Štiri obličja našega Gospoda, ki je združil ritmično-duhovno glasbo, dramsko igro ter molitev.

Pri tem so sodelovali mladi iz ljubljanskih frančiškanskih župnij in glasbena skupina Alfa in omega pod vodstvom Nade Žgur.

Glasbeni del je nastal pod prsti zakoncev Žgur, režijo in scenarij za dramsko igro pa sta plod p. Andraža Arka, ki pravi, da je zamisel o tem v njem rasla že več let. To leto pa je dobil priložnost in edinstveno zamisel o zlivanju dramske igre in glasbe s molitvijo izpeljal na visokem nivoju. Sam projekt je dobil odmeve tudi v katoliških medijih, tako večkrat v Družini kot tudi v oddaji Obzorja duha.

Projekt je bil razdeljen v štiri dele, po delih molitve rožnega venca. Izvedbe so potekale čez celo leto glede na liturgično leto. Veseli del je potekal v adventu, svetli del po božiču, žalostni del v postnem in častitljivi del v velikonočnem času. Skupaj je bilo 18 izvedb molitve, vsak del v vsaki ljubljanski frančiškanski župniji, torej za Bežigradom, v Centru, Šiški in na Viču. Poleg tega smo imeli tudi dve doda-

tni gostovanji in sicer v Grahovem na dekanijem srečanju mladih in v Murski Soboti v okviru kapitlja FSR.

Sama glasbeno-dramska molitev je vsakič potekala takoj po večerni sv. maši. Najprej je voditelj molitve, p. Ambrož Mušič ali br. Andrej Pollak, napovedal kako bo potekal večer, nato je glasbena skupina odigrala uvodno pesem in voditelj molitve je začel z molitvijo. Rožni venec je potekal kot običajno, le da je pred vsakim očenašem glasbena skupina odigrala kratko kitico, napisano prav za določeno skrivnost, po očenašu pa je sledila skrivnost upodobljena v dramski izvedbi. Po koncu nekaj minutnega prizora pa je voditelj molitve kot običajno molil naprej. Tako je potekalo pri vseh petih skrivnostih. Na koncu je voditelj molitve podelil še blagoslov, večer pa se je sklenil z zaključno pesmijo.

P. Andraž je skupino nadobudnih mladih iz različnih frančiškanskih župnij je skozi ogromno, tudi poznih, vaj prignal do tega, da smo v sebi odkrivali skrite igralske talente. Skupaj smo se, skozi vse druženje na vajah in uprizoritvah, zelo povezali med seboj, spletli nova poznanstva in utrdili prijateljstva. Skupaj smo pilili prizore, se družili in pogovarjali ter tudi molili. Za vse sodelujoče, glasbenike, igralce in tehnike, je bil ta projekt velik blagoslov. Upamo, da smo z njim spodbudili in poživili molitev, še prav posebej rožnega venca, v naših žu-

pnijah in tudi med našimi vrstniki. Hvala Gospodu za vse milosti, za požrtvovalno delo skozi vse leto, vsem, ki ste molili z nami, in hvala vsem župnijam za vso gostoljubje. Naj nam vsem nebeška mati Devica Marija izprosi, da bi ljubili njenega sina Jezusa, da bi se mu v molitvi bližali in vstali k novemu življenju v večnosti.

*Jan Dominik Bogataj,
ministrant z Viča*

Romanje ministrantov iz slovenskih frančiškanskih župnij

Tudi letos smo se ministranti, ki imamo privilegij, da strežemo v frančiškanskih župnijah, odpravili na skupno romanje. Nabralo se nas je dobrih 30, žal le iz župnij Novo Mesto, LJ-Vič in Maribor. Za duhovnost in vodstvo so poskrbeli p. Andraž, p. Simon Peter in p. Ambrož. Po vroči in dolgi vožnji smo se ustavili v Splitu, kjer smo imeli sv. mašo v frančiškanskem

samostanu Poljud, ki je neposredno poleg nogometnega stadiona Hajduka. Potem smo si ogledali tudi samo mesto Split, mestno jedro, se ustavili na sladoledu in pot počasi nadaljevali preko bosanske meje. Prenočili smo v hotelu, kjer smo naslednji dan kreni-

li do 15 min oddaljenega romarskega središča Medjugorja. V tej hercegovski vasi, v kateri letos praznujejo 30-letnico prikazanja, se je 24. julija 1981 Marija prikazala šestim otrokom. Ogledali smo si kraj prikazovanja, cerkev, pa tudi vse (ne)potrebne stojnice z nabožnimi predmeti, ki jih najdemo po vsem mestu. Cerkev sicer še čaka na zaključke komisije, ki proučuje vse te dogodke. Znano pa je, da je bil bl. Janez Pavel II. vnet podpornik romanja v Medjugorje. Po ogledu in molitvi Rožnega venca na Crnici smo se odpeljali proti Mostarju, kjer smo obhajali sv. mašo v glavnem samostanu Mostarske frančiškanske province. Ogledali smo si tudi cerkev, ki jo še le gradijo, saj je bila stara porušena v zadnji vojni. Sledil je še ogled mesta Mostar s znamenitim mostom. V večernih urah smo prispeli do Sarajeva in se namestili v hotel. Naslednje jutro smo se osvežili v hotelskem bazenu in se odpravili do muzeja, ki prikazuje 800 m dolg tunnel, po katerem so Bosanci v času Jugoslovanske vojne oskrbovali mesto, ki je bilo obkoljeno s strani Srbov. Vsi smo bili polni različnih vtisov: od nesmiselne vojne do solidarnosti s preprostim prebivalstvom in do značilnega humorja »Sarajlij«, s katerim so si svetili v dneh stiske. Sv. mašo smo obhajali v cerkvi sv. Jožefa. Pri sv. maši nas je p. Ambrož najbolj nagovoril s tem, da če smo povezani z Jezusom, postanemo očarljivi za vse ljudi okoli nas. Duhovno okrepljeni smo se podali še na bolj posvetni del, ogledali smo si Baščaršijo. Seveda nismo mogli brez kulnaričnih dobrin, starih dobrih čevapčičev. Čas nas je priganjal, tako da smo se spet vkrcali na avtobus in po molitvi večernic padli v spanec oz. igro taroka in tako je pot domov kar hitro minila.

*Jan Dominik Bogataj,
ministrant z Viča*

Dediščina samostanskih krojačnic

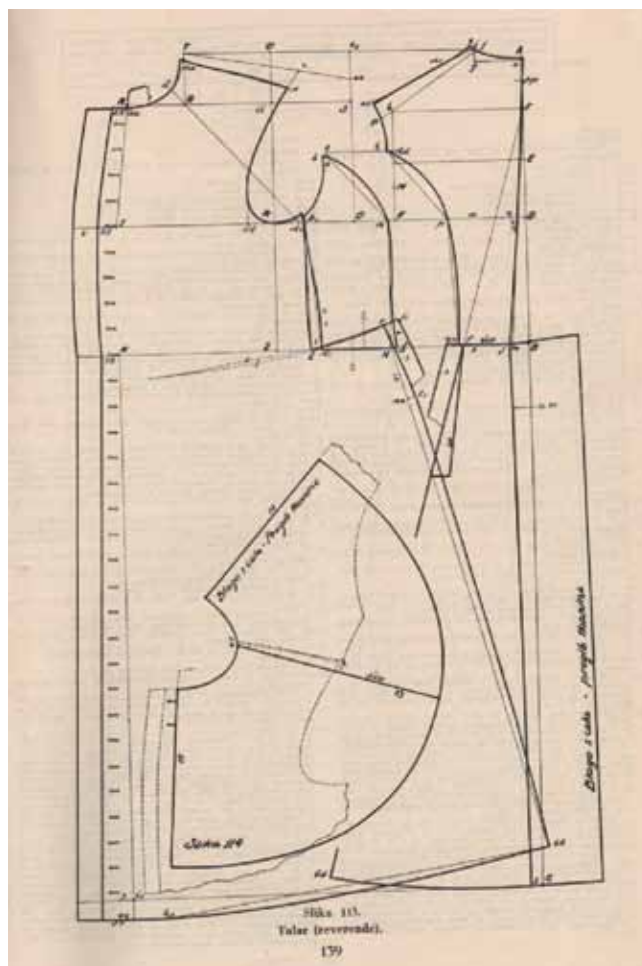
Tokratno pisanje se nanaša na ohranjene dragocene priročnike, kroje in zaznamke za oblačila. Kdor je prezrl prejšnje prispevke, najde prvo oglašanje »Iz provincialne krojačnice« o rokopisu navodil za redovna oblačila in nastanku prve moje kapuce (Poročila 1/2011, 22) ter drugo, obširno »Krojačevo okrožnico« s statistiko in pomembnimi navodili za vzdrževanje habitov. Zdaj pa kar k stvari.

Kroji zgodovinske vrednosti

S pospravljanjem novomeške samostanske krojačnice je pod odrezki habitov minulega stoletja ležal pravi pravcati zaklad skrbno povezanih krojev v mapi z napisom »fr. Gerazove in Salvatorjeve reči«. Med njimi je poleg ducata modelov kapuc za vsako postavo tudi kaj ne-redovnega kot je klasični suknjič s hlačami, srajca in kratke hlače oziroma gate ali kopalne hlače, kot piše na nekaterih. V tej krojačevi omari pod mizo je bil tudi preostanek bale belega grobega platna, kjer se je še poznal izrez enih od kratkih hlač. Poleg pomena teh krojev za krojaško delo nosijo v sebi zgodovinsko vrednost, saj je na nekaterih zapisano ime določenega brata ali patra in letnica izdelave – te pa se gibljejo skozi večji del prve in delno iz druge polovice prejšnjega stoletja. Podrobnejšemu vpogledu vanje se tokrat odrečem, saj imam še druge »senzacionalne« novice.

Priročnika za risanje in modeliranje krojev

Še ena najdba iz iste plasti stare krojačnice sta dve knjižni izdaji za krojaško šolo. Najdragocenejša prinaša 200 ilustracij z najrazličnejšimi kroji za postave pravilne in nepravilne rasti, anatomijo, konfekcijsko (so že uporabljali ta izraz) tabelo in podrobnimi razlagami, med drugim s tremi oblikami talarjev (Krojna knjiga za moška civilna in uniformska oblačila, Alojz Knafelj, obrtni učitelj, samozaložba, Ljubljana – brez letnice, tretja izdaja, v slovenskem in hrvaškem jeziku). Drugi priročnik v preprostejši obliki (in seveda brez oblačil za posvečene osebe!) pa je uporabljal moj učitelj krojnega risanja in prakse na nekdanji avstro-ogrski »mojstrski šoli« oziroma kot se je v mojem času po usmerjenem izobraževanju osiromašen program absurdno imenoval »modelar konfekcije«, prinaša pa poleg napotkov za moška oblačila tudi otroška oblačila (Prirojavanje moških oblek, Rudi Verdovnik, DZS, Ljubljana 1951 – dotiskano na naklado 5000 izvodov!). Lahko si predstavljate, kakšen občutek te prevzame, ko držiš v rokah nekaj, kar je tvoj cenjeni učitelj (in učitelj tega učitelja) uporabljal in nosil s seboj kot silno dragocenost in nam pripovedoval o časih, ko je bila to še cesarsko-kraljeva mojstrska šola ... Želim si po delčkih obnoviti svoje

znanje in ga dopolniti, obenem pa tli v meni tiho pričakovanje naslednika – zdaj čutim vzdušje, ki je prevevalo brata Berarda, ko je videl, da je »zadnji krojač provincije.« Mislim, da bo po propadu sedanje vesoljne cenene konfekcije takle priročnik predstavljal vir preporoda oblačilne znanosti. Takrat bodo samostani spet cenjena središča znanja in dediščine, ki bogati nove rodove in celotno družbo. Brez dvoma rečem ne le za svojo znanost, dragi bratje, nismo zadnji svoje vrste (in najbrž ne najpomembnejši), zato spoštljivo varujmo preverjeno vredno dediščino in jo v življenjski obliki prenašajmo prihodnjim rodovom.

Nujna poizvedba

V dediščini samostanskih krojačnic so tudi zaznamki ali monogrami s črkami in taki s številkami. Žal je meni neznano kje ostala beležnica brat Berarda s popisom, kateremu bratu pripada katera številka in katere so še proste. Zato sem prosil brate po hišah, če je mogoče vprašat vsakega od bratov, katero številko ali črko nosijo njegova oblačila. Tako bom lažje izdal potreben zaznamek novo prispelim bratom. V prvem tednu mi je odgovorilo ducat bratov, druge pa še prosim za sporočilo o svojih oznakah. Bodimo pa vsi zaznamovani z znamenjem spokorenih in zveličanih; s tavom, tako v srcih pred Bogom kot pri medsebojnih odnosih.

brat Tilen

Novice s Svete Gore

Poletni meseci se zaključujejo. Minili so hitro tudi zato, ker so bili popestreni z dogodki in romanji, ki so se vrstila ob sobotah in nedeljah in tudi med tednom. Obiskali so nas tudi bratje, ki delujejo daleč od doma: p. Hugo Deljčnjak, p. Milan Kadunc, p. Ciril Božič in p. Robert Bahčič. Na praznik sv. Petra in Pavla je p. Pavel Krajnik daroval biserno mašo. Z njim so somaševali domači sobratje, pa še p. Andraž Arko in p. Filip Rupnik. Jubilantu je spregovoril p. provincial in se mu zahvalil za zvestobo in pričevanje. Slavju so se pridružili tudi jubilentovi sorodniki. P. Pavel je biserno mašo obhajal tudi v rojstni župniji (v nedeljo, 3. julija). Kronanco smo obhajali 2. julija. Praznično večerno mašo in po maši še procesijo z Milostno podobo je vodil koprski pomožni škof dr. Jurij Bizjak. V nedeljo, 3. Julija, pa je praznično mašo ob 16. uri daroval p. Vid Lisjak. Naslednje dni je škof Metod Pirih tukaj vodil duhovne vaje za duhovnike. Vse je potekalo vzorno, saj so se duhovniki vključili v naš dnevni red, kar se tiče maše in skupne molitve. Prišel je predvečer Marijinega vnebovzeta, 14. avgust. Na vigilijo je večerno mašo in po njej procesijo vodil murskosoboški škof dr. Peter Štumf, na sam praznik ob 10. uri pa pomožni škof Jurij Bizjak. Gostje pri mizi so bili naši redni sodelavci. Spovednikom, ki ste prišli na pomoč, smo iskreno hvaležni. V dneh od 21. do 26. avgusta so tukaj potekale duhovne vaje za sobrate. Vodil jih je magister klerikov p. Pepi Lebreht. V ponedeljek, 1. avgusta, se je poslovil in se preselil na Kostanjevico p. Vili Pustoslemšek. Mi ga pogrešamo, na Kostanjevici pa so ga veseli. Za nami je tudi škofijski molitveni dan za duhovne poklice. Kdaj bodo vidni sadovi, pa ve samo Eden, ki pa molči.

Položene so bile prane plošče do novega stranišča za invalide (naprej od prostora za prižiganje sveč), prekrili smo streho nad prodajalno in začeli sanirati vlago v sobah sester. Mojstri pa so začeli obnavljati dotrajano samostansko streho. Hkrati bodo obnovili tudi fasado. Tako bomo premišljevali pod varno streho in z novo fasado.

In novice iz noviciata? Trsatski noviciat nas je povabil na obisk. Novince sva spremljala gvardijan p. Bogdan in magister p. Zdravko. Dan je bil lep in sončen, a tudi duhovno bogat. Tamkajšnji noviciat pa nam je vrnil obisk 27. julija. S programom smo začeli na Kostanjevici pod vodstvom gvardijana p. Davida, končali pa smo ga z večerjo v našem samostanu. Vreme smo imeli tako, kot si ga ob taki priliki želimo, torej lepo. V sredo, 3. avgusta, sta novince obiskala provincialni minister p. Stane Zore in tajnik za vzgojo in študij p. Pepi Lebreht, da bi se, kot zahtevajo Posebni statuti, prepričala o zrelosti za prve obljube oziroma o tem, ali je noviciat dosegel svoj namen. Ob tej priliki se je

br. Jurij Janez Arnež s provincialom dogovoril, da bo vstopil v bogoslovno semenišče. Od njega smo se poslovili na praznik sv. Klare in mu zaželeli, da bi uresničil želje, da postane duhovnik koprške škofije, ki zelo potrebuje novih duhovnikov. V četrtek, 1. septembra, sta se z Viča k nam preselila kandidata za noviciat Benedikt Emberšič in Klemen Mate, ki sta v soboto, 3. septembra, s kandidatoma za prve zaobljube Boštjanom Horvatom in Dominikom Pappežem začela duhovne vaje. Na praznik Marijinega rojstva, 8. septembra, je bila slovesnost preobleke in začasnih zaobljub. V teku je oblikovanje revije Noviciat, ki je tokrat naša dolžnost in skrb. Še ena prijetna obveznost je pred nami: pripraviti srečanje novincev iz provinc nekdanje Jugoslavije, ki bo od 22. do 25. septembra letos. Tukaj, na Sveti Gori, bomo september zaključili z duhovnimi vajami za naše in kapucinske klerike (25.–30. september). Smo v času, ko začne v gozdu šelesteti pesem jeseni, v naših dušah pa budi hrepenenje po duhovni rasti.

Vse dobro s Svete Gore!

p. Zdravko

Hvala vsem, ki ste sodelovali pri izvedbi srečanja novincev iz provinc južnoslovanske konference, od 22. do 25. septembra 2011. Še posebej zahvala bratom v samostanih, ki so jih novinci obiskali (Nazarje, Brezje, Sveta Gora, Šiška, Vič, Tromostovje) - Bogplačaj.

Hvala br. Boštjanu Horvatu, ki je prevzel organizacijo srečanja. Bil je deležen tudi posebne pohvale magistrov in novincev, ki so se udeležili srečanja.

p. Zdravko Jakop

Brezje – Marija Pomagaj

Zadnje številke Poročil niso prinesle kašnih posebnih novic iz naše osrednje marijanske božje poti na Brezjah. Vendar resnici na ljubo se na Brezjah vsak dan, soboto za soboto, nedeljo za nedeljo, praznik za praznikom veliko dogaja. Še posebej, če se praznuje praznik nebeške Matere Marije, kot je to 15.8. in 8.9. Med tema dvema praznikoma Bog deli posebne milosti po Mariji, zato takrat največ romanj in ljudi po Marijinih božjih poteh. To lepo misel sem slišal in upam, da še vedno drži in da ljudje tudi za to vedo. Mnogi ne samo da vedo, ampak tudi močno čutijo, zato pridejo pobožno, zadnje čase tudi peš po več ur ali celo dni, kot to že 18. leto zaporedoma delajo iz moje krstne župnije Rečica ob Savinji. Dva dni peš romajo in na Veliki šmaren popoldne obhajajo sv. mašo, še prej sodelujejo pri molitveni uri in mnogi opravijo tudi sveto spoved. Morda bo kdo dejal, zdaj pa že povej, kaj se dogaja. Če poslušate radio Ognjišče vsako soboto od 21. do 22. ure, potem ste zelo na tekočem z vsem dogajanjem in če berete revijo Marija to vaše vedenje še podkrepi. Tokratni zapisovalec novic z Brezij je na tej Božji poti le dva meseca in pol, od 11. julija, ko je prišel na tako imenovano „sobotno“ leto, zato moram bolj verodostojno opisati to, kar sem doživel in tudi sam pri marsičem sodeloval. Sprememba v samostanski skupnosti na Brezjah se je zgodila torej v mesecu juliju, ko je odšel v svojo rodno Bosno p. Miroslav in na začetku avgusta se je na novo postojanko predstavil naš komisar p. Peter Lavrih. Sam sem prišel torej na začetku julija, medtem ko je p. Peter Vrabec „priletel“ na začetku avgusta. Po nekaj dnevih sem si rekel, da sem prišel na duhovne vaje. Dnevni red je namreč tako urejen, da se bratje vsaj trikrat srečamo pri molitvi. In tu je še ena ura časa za meditacijo, lectio divina, skupni rožni venec ... Kmalu smo imeli samostanski kapitelj, kjer sva bila nova brata bratsko sprejeta in seveda razdeljene so bile tudi samostanske službe.

Poletni meseci doživijo romarski višek ob obhajanju največjega Marijinega praznika za 15. avgust. Tudi letos je bilo tako. Več tisoč romarjev je ob lepem vremenu zbrano prepevala in sodelovala pri maši metropolita škofa Antona Stresa. Praznovanje Velike maše je bilo letos na Brezjah nekaj posebnega, saj je bilo od 11. do 15. avgusta na Brezjah prisotnih okrog 800 Romov, ki jih je vsak dan dvakrat zbral in duhovno nagovoril njihov duhovnik g. Peter Kokotec, župnik iz Črnomlja, ki si je svoj avtomobil postavil kar med njimi in z njimi delil vsakdanje življenje. Romi so bili glede duhovne ponudbe zelo zadovoljni. Še posebno so bili ponosni, da so smeli, in to kar štiri moške četverke, nositi Marijo Pomagaj pri njihovi procesiji 13. avgusta zvečer.

Med praznikoma Velikim in Malim šmarnom je na Brezjah še „kronanca“ (letos 104.), ki jo je letos vodil beograjski nadškof metropolit dr. Stanislav Hočevár.

Na mali šmaren pa je bil pri nas še en škof in sicer koprski pomožni dr. Jurij Bizjak, ki je v prepolni cerkvi nagovoril stare starše, za katere je imel po maši v dvorani predavanje terapevt dr. Bogdan Žorž. Dvorana je bila seveda polna. Naslednja slovesnost pa je že ponavadi na drugo soboto v mesecu septembru, ko se zberemo k molitvi za nove duhovne poklice. Tudi letos je bilo tako, ko je nadškof Stres vodil sv. mašo ob sodelovanju 70. duhovnikov in 1200 molivcev za duhovne poklice. Po maši se je nadškof srečal v dvorani še z ministranti, domači patri pa smo bili seveda ves čas na razpolago za spoved.

Ob vsem dogajanju je potrebno omeniti še procesijo z Marijo Pomagaj, ki se odvija vsak sobotni večer po naslednjem vrstnem redu: sv. maša ob 19., molitev rožnega venca in pete litanije s procesijo. Prihaja lepa skupina ljudi. P. Bogdan s sodelavci se resnično trudi, da bi se ta lepa pobožnost zakoreninila.

Na Brezjah je bila ob mojem prihodu postavljena razstava o slovenskih frančiškanih, na zadnjo nedeljo v juliju, ko smo na Brezje povabili zakonske jubilate, pa je novo razstavo o pokojnem ljubljanskem nadškofu metropolitu dr. Alojziju Šuštarju odprl nadškof dr. Franc Kramberger.

Ali se tudi na Brezjah kaj materialnega dogaja? Zadnje čase kakšnih večjih del ni. Potrebno bo dokončati prenovu stojnic. Načrtujemo pa izgradnjo toplotne postaje na biomaso. Ogrevali ne bomo le samostana in cerkve, ampak tudi samostan sester, mežnarijo in še nekaj drugih hiš v neposredni okolici.

Kot izrazito župnijsko usmerjen duhovnik moram zapisati, da je delo na božji poti precej drugačno od župnijskega; v določenih primerih mnogo težje in odgovornejše (če pomislim na številne spovedance) in tudi lažje, ker so vedno novi ljudje in zato bolj odprti ter tako pripravljeni sprejeti spregovoreno Božjo besedo. Romarska pot pa je seveda lahko v veliko podporo župnijskemu dogajanju, zato mnoge župnije to dobro izkoristijo in priromajo in se tako pri Mariji duhovno odpočijejo in naučijo Božjih milosti.

Lega Brezij ob avtocesti, kjer se vsak dan vali množica avtomobilov je tudi čudovita, da se zato najavlja in ustavlja veliko skupin na poti v ali iz Medžugorja: Poljaki, Nemci, Avstrijci, Belgijci, Nizozemci in tudi drugi.

Bratje se trudimo biti ljudem čimbolj na voljo, zato smo preko dneva romarjem na razpolago v cerkvi. V kapeli ob vhodu v cerkev smo namestili stekleno pregrado, za njo postavili mizico in stole. Romarji se tako z duhovnikom srečajo ob prihodu v cerkev. Romarski urad in zakristija pa ostajata pomembna prostora, kjer si romar lahko kaj lepega kupi ali naroči sveto mašo.

Pesem Marija, pomagaj nam sleherni čas „vedno vžge“ in nagovori dušo vernega romarja. Vse dobro želim.

p. Krizostom

S hrupnega Tromostovja

Verjeli ali ne, na Tromostovju je bilo v poletnih mesecih več hrupnih kot tihih dni. Prireditve za prireditvijo, montažni odri – eni za drugimi, tekmovanje v vseh mogočih uličnih disciplinah, različne glasbene izraznosti, plesne obogatitve – vse to je prinašalo raznolikost življenja na Tromostovje. Bratje, s pogledom nanj in z občutljivim ušesom, pa smo se morali navaditi živeti s tem hrupom in se učiti ponižne potrpežljivosti.

V samostanu, v župniji in v klerikatu so se nizali dogodki: uspešen zaključek pastoralnih dejavnosti, krst katehumenov, udeležba na letnih duhovnih vajah, gostitev različnih pevskih zborov, ponovitev srebrne maše p. Jurija DOLENČa, sprejem bratov, ki so iz tujine prišli v domovino na obisk, poletne pastoralne prireditve za otroke in mladino, izpiti klerikov, ki so (vsaj nekateri) v poletnih mesecih odpotovali na učenje angleščine v ZDA, se veselili letovanja na Hvaru. Bratje so šli z različnimi skupinami v naravo, preživljali so tudi dopuste na različnih krajih. p. Avguščina je zdravnica opogumila z dobrimi rezultati pregleda njegove krvi, patronažna sestra pa ga enomesečno obiskuje.

Bratje kleriki so za eno leto obnovili začasne zaobljube, na katere so se pripravili z duhovno obnovo in z obiskom pri sestrah klarisah v Dolnicah. Z veseljem smo v klerikat sprejeli nova klerika, br. Boštjana Horvata in br. Dominika Papeža, oba študenta 2. letnika bogoslovja. Br. Jan pa v tišini in zbranoosti z brati v Novem mestu pripravlja svoj večni DA Gospodu na dan slovesnih zaobljub 7. oktobra na Tromostovju.

Z novim pastoralnim in akademskim letom življenje zopet teče po rednih tirnicah in prinaša iz svojega zaklada presenečenja, dobroto, veselje, skrb, delo, načrtovanje, razočaranja, težo vztrajanja in »vročine«, lepoto jeseni, milino svetih bogoslužij in tišino srca, ki povezani v enkratno mozaik življenja obetajo novo življenje in uresničitev upanja, ki ne razočara, saj pelje vse do večnosti.

S Tromostovja vas vsi pozdravljamo in vabimo, da nas s svojim obiskom in besedo obogatite.

P. Pepi L.

Nova Štifta

Bogati so bili dnevi pri Mariji vnebovzeti pri NOVI ŠTIFTI pred praznikom in po njem!

Veliko mašo s slavljem ob 370 letnici začetka gradnje Marijinega doma (1641) smo začeli že 7. avgusta z odprtjem dobrodelne razstave slik zunanjsčine cerkve Marije vnebovzete v samostanski kapeli. Brat Marijan in g. Peter Lesar sta jih povabila in

proti pričakovanju so cerkvi darovali nad 30 slik. Veseli smo bili obiskovalcev, ki so prišli v dneh do 21. avgusta pogledat razstavo. Med njimi so bili slikarji in drugi, ki jim je pri srcu Nova Štifta. Tudi kardinal dr. Franc Rode s tajnikom Matejem Pavličem, nadškof Anton Stres s tajnikom g. Boštjanom Prevcom, mnogi duhovniki in nekaj bratov je prišlo zaradi razstave na Božjo pot. Svoje vtise so zapisali v za to pripravljeno knjigo. V nedeljo po prazniku je bila dobrodelna dražba darovanih del. Vsa zbrana sredstva so namenjena za nova vrata kapele sv. Jožefa, kjer je vsako leto na praznik sv. Jožefa sv. maša, po ureditvi prostora bo tu urejen prostor za razstave, kakršno je pripravil g. Peter Lesar pod arkadami in je bila od 14. avgusta dalje, kjer smo si obiskovalci in romarji ogledali fotografije in zapise: "Nova Štifta skozi čas od 1641" dalje. Veliko slik so kupili že na dražbi, nekaj jih je še v razstavnem prostoru in čakajo novega lastnika...

Na predvečer praznika je vodil slovesnost novomašnik (večerno sv. mašo vedno daruje novomašnik in vodi procesijo z lučkami. Če je naš, tega povabimo; sicer pa koga poiščemo. Zato je letos prišel g. Anton Grm SDB, doma v Vidmu – Dobropolje...

Veliko duhovnikov, predvsem doma iz ribniške doline, je prišlo k večerni sv. maši in procesiji... Veliko romarjev je prišlo že zvečer. Tudi pri celonočnem češčenju Najsvetejšega je bilo precej ljudi. Pri sv. mašah ob 6.00, 8.00 v cerkvi zjutraj je bila cerkev polna, ob 10.00, ko je bila sv. maša pod šotorom, jih je bilo kar za dve ali tri cerkve. Tudi opoldne je bil gneča v Marijinem domu. Popoldne, pri slovesni sv. maši

zunaj v naravi, ki jo je daroval nadškof ljubljanski in metropolit msgr. dr. Anton STRES, pa še več. Kakor zvečer v procesiji z lučkami, tako so se popoldne zadnji razvrstili v procesijo z Marijino podobo, ko so se prvi že vrnili k oltarju pred svetiščem. Hvaležni Bogu in Mariji smo dobili lep sončen dan. Po končani slovesnosti so se duhovniki z nadškofom precej časa ustavili v samostanu ob prazničnem prigrizku, za katerega je poskrbel znani iznajdljivi kuhar Jure Munda.

Skoraj vse leto imamo veliko romarjev in tudi obiskovalcev, ki bi si radi ogledali lepote baročne Marijine hiše, nekateri pa se podajo na obisk k bratom, varuhom tega svetišča. Med nje lahko prištejemo obiskovalce iz domovine, pa tudi prijatelje in znanke iz drugih koncev sveta (Avstralija: p. Janez Tretjak z Antonom Gorjupom z Radia Ognjišče ... , Amerika in izseljenci po Evropi ...).

In načrti: med prvimi je skrb za ureditev imenovane kapele. Načrti in predračuni (vsaj trije naj bi biti) so v glavnem že prišli.

Mir in dobro bratom in bralcem teh vrstic želiva

brata Marijan in Filip

Počitniški meseci v Novem mestu

Da ne bo koga naslov zmotil in si mislil, da smo vsi bratje odšli na počitnice za tri mesece. Vsak je imel možnost nekajdnevnega oddiha, a hkrati smo hodili in se družili na novomeškem oratoriju v Šmihelu, Festivalu Frančiškovih taborov v Vipavi, oddihu otroškega pevskega zbora in ministrantov v Strunjanu, romanju ministrantov po Bosni in Hercegovini, letovanju in romanju Vere in luči na Pohorju in v Lurd, spremljanju invalidov na letovanju v Bibione; verjetno sem še kaj izpustil. Skupni vtis, ki ga imam, da je bilo letos vroče poletje, razen parih tednov, ko se je zelo shladilo.

V mesecu juniju so se na lastno pobudo zbrali pri nas jubilanti prvega svetega obhajila, ki so pred 60 leti prvič prejeli Jezusa v svoje srce. Čeprav se jih je zbralo le ducat, pa je bilo njihovo srečanje zelo prisrčno in polno spomina na tisti dan. Odločili so se, da se bodo še večkrat dobili in srečali ter tako krepili medsebojne vezi. Med njimi je tudi dekan stolnega kapitlja msgr. France Dular.

Vroče poletje se je preko začetka septembra ohranjalo in tako smo pričeli novo pastoralno leto. Na Mali Šmaren pa se je naši družini pridružil br. Jan Cvetek, ki se pripravlja na slovesne obljube. Želimo mu veliko božjega blagoslova pri njegovi odločitvi in molitvene podpore vseh bratov.

br. Tadej Inglič

Sveta Trojica

Po dolgem času se spet oglašamo iz tistega dela Province, kjer sonce najprej vzide.

Naj naštejemo nekaj pastoralnih in drugih dogodkov.

V mesecu maju smo imeli šmarnično pobožnost v župnijski cerkvi in še štirih v zaselkih pri vaških križih in kapelah. Šmarnice so vodili učenci osmega razreda in animatorka. Tako smo pobožnost približali otrokom in starejšim, ki nimajo prevoza. Udeležba je bila presenetljivo dobra in ponekod so se jih udeležile cele družine.

Na zadnjo nedeljo v maju je pri maši praznovalo deset parov zakonske jubileje.

Kulturno društvo Sv. Frančišek iz Sv. Trojice (društvo vključuje naš župnijski mešani pevski zbor in otroški zbor) je 27. maja je organiziralo orgelski koncert, ki ga je izvedel Hans Leenders, profesor na Univerzi v Maastrichtu.

P. Jurij je praznoval srebrno mašo. Farani so mu poklonili sliko kraja Svete Trojice. Ob občinskem prazniku pa je prejel občinsko priznanje za požrtvovalno obiskovanje bolnikov ob prvih petkih.

Spomladanska kvatrnica je bila lepo obiskana. Večina vernikov je prišla od drugod, saj je na trojiško nedeljo tudi občinski praznik in so farani, žal, okupirani z raznimi prireditvami, ki potekajo cel teden. Tako Sv. Trojica še deloma ohranja romarski značaj, kar se pokaže tudi za Florjanovo.

19. junija je bilo slovesno odprtje prenovljene samostanske kleti, ki jo je trojiška občina vzela v najem za deset let. Protokolarna Martinova klet je res vredna ogleda. Namenjena pa bo tako za romarje kot turiste za pokušino vin in druge dogodke. Ob tej priložnosti je p. provincial, poleg kleti, blagoslovil tudi prenovljeno vzhodno fasado samostana, na kateri je bilo vgrajenih tudi 26 novih oken iz macesnovega lesa.

Romali smo na Kostanjevico in Sveto Goro. Frančiškovi otroci pa so se udeležili Frančiškovega festivala v Vipavskem križu.

Zadnji teden v juniju pa so animatorji izvedli oratorij, ki se ga je udeležilo 55 osnovnošolcev.

V prvem tednu v juliju so člani otroškega pevskega zbora, ministranti in animatorji preživeli lepe sončne dneve v Strunjanu.

Na koncu še naš lep pozdrav bratom, zlasti še tistim, ki že desetletja niste videli Sv. Trojice. Mir in dobro!

p. Bernard

Nagovor murskosoboškega škofa Petra Štumpfa

pri maši na praznik
Marijinega vnebovzeta

Bratje in sestre!

Praznik Vnebovzeta Device Marije nas usmerja v nebesa.

Današnje prvo berilo iz knjige Razodetja se prične s pomembnim sporočilom: »Tedaj se je odprlo Božje svetišče v nebesih in videla se je skrinja njegove zaveze« (Raz 11, 19a). Na nebu se je prikazalo veliko znamenje: žena, vsa v sijaju luči (prim. Raz 12, 1). Toda prikazalo se je tudi drugo znamenje: ognjeno rdeč zmaj. Z repom je pometel tretjino zvezd in jih vrgel na zemljo (prim. Raz 12, 3–4). Zmaj pomeni temo, zlo in smrt. Med ženo in zmajem se odvija strašen spopad: zmaj grozi ženi, ki je na porodu. Požreti hoče njeno pravkar rojeno dete. Toda dete je bilo vzeto k Bogu in k njegovemu prestolu. Žena pa je ubežala v puščavo, na varen kraj, ki ji ga je Bog pripravil (prim. Raz 12, 5–6). Žena in njen otrok sta zmagala temo in smrt.

Božja moč je neizmerna. O njej nam spregovori apostol Pavel v prvem pismu Korinčanom, ki smo ga slišali pri branju drugega berila: »Kristus je vstal od mrtvih, prvina njih, ki so zaspali« (1 Kor 15, 20). Pavel z velikim veseljem oznanja, da bomo tudi mi deležni Kristusove zmage nad smrtjo. Takole pravi: »Kakor namreč v Adamu vsi umirajo, tako bodo tudi v Kristusu vsi oživel« (1 Kor 15, 22). Toda obstaja pogoj za to: biti moramo Kristusovi. V veri in z dobrimi deli smo njegovi. Vera in dobrota nas neločljivo povezujeta s Kristusom.

Današnji evangelij nam spregovori o Mariji, ki je obiskala teto Elizabeto. Hitro se je odpravila v gore, v mesto na Judovem, da bi bila blizu ostareli sorodnici, ki je pričakovala čudežno rojstvo otroka. Marija je veselo vstopila v Elizabetino hišo. Pod njeno streho je prinesla Jezusa, ki ga je nosila pod srcem. Dve noseči ženi, Marija in Elizabeta sta blagrovali ena drugo. Bog jima je naklonil materinstvo: Mariji Božjega Sina Jezusa Elizabeti pa največjega med preroki, Janeza Krstnika. Ti dve sveti ženi sta se veselili prihodnosti zaradi rojstva otrok.

Tisti, ki lahko, se ozrite na podobo Matere Božje nad glavnim oltarjem. V prelepem oblačilu v rokah drži Jezusa. Tu je upodobljen kot otrok, pred njim pa je prihodnost.

Za svoje poslanstvo je Jezus zorel pod budnim varstvom krušnega očeta, svetega Jožefa. Marija in Jožef sta Jezusu omogočila dobro vzgojo. Vzgojila sta ga za

poslanstvo oznanjevanja, za ljubezen do bolnikov in ubogih. Jezus ni imel predsodkov niti do poganskih Rimljanov niti do oderuških pobiralcev davkov niti do grešnih žensk.

Si predstavljate, kaj bi bilo iz Jezusa, če bi se Jožef in Marija samo zapirala med štiri stene njunega doma, kjer bi tuhtala zgolj o lastnih interesih in bi bežala pred sosedami in nazareško skupnostjo? Jezusa bi vzgojila v brezbržnega samotarja, ki ne bi imel čuta za bolnike in reveže, še manj pa da bi za nas daroval svoje življenje na križu. Marija in Jožef sta živela v globoki povezanosti z Bogom. Pred njim sta sklenila sveti zakon. Bila sta usposobljena za dobro vzgojo.

Dokler boste možje in žene združevali vaša življenja v zakramentu svetega zakona, je še upanje za našo prihodnost. Ko te volje ne bo več in boste živeli skupaj brez tega zakramenta, naša prihodnost ne bo več obetavna.

Družina, ki temelji na zakramentu svetega zakona, razodeva, kako Bog ljubi ta svet, kako zaupa v ljudi in kako dobrota premaguje zlo na tem svetu. Krščanski zakonci se med seboj nenehno podarjate – v sreči in nesreči, v boleznih in zdravju vse do smrti. To je zavestna odločitev, ki pa pomeni Kristusovo moč. To ni človeška moč, ampak Božja. Krščanski zakonci ste sled samega Boga v tem svetu, kajti vaša zakonska zvestoba goji odgovornost do ljubezni, prijateljstva, do obveznosti, ki ste si jih zadali, do dane besede, do Cerkev, ki je vaša duhovna mati, do družbe, v kateri živite in jo soustvarjate. Zakonska zvestoba je pogoj za srečo v družini, je pogoj za razvoj družbe in je pogoj za svetost Cerkev.

Najbrž ste mnogi spremljali zaskrbljujoče dogodke v Angliji. Neredi, ropi, požigi, nasilje in umori so pretresali tamkajšnja mesta. Mladinske tolpe so povsem podivjale in zasejale strah med ljudi. Intelektualci, kulturniki in tudi verski voditelji spoznavajo, da je vse to posledica propada družine. Starši niso sposobni vzgajati otrok. Iz neurejenih ali razbitih zakonov otroci bežijo na ceste in v kriminal.

Družina je prva šola človečnosti in zato tudi vere. V naši škofiji nam ne kaže prav dobro. Od vseh krščenih otrok v letu 2010, kar 50 odstotkov staršev živi v izvenzakonski skupnosti, 7 odstotkov je samohranilcev, 4 odstotki staršev so sklenili samo civilni zakon in samo 39 odstotkov vernikov živi v krščanskem zakonu. To pomeni, da vera nima vpliva na odločitve pri sklepanju zakona in ustvarjanju družine.

Mnogi zvezo med moškim žensko razumejo kot zasebno stvar, ki nikogar nič ne briga. Svoje interese postavljajo tudi nad interese države. Pri tem so jo pripravljene goljufati, saj se pred njo registrirajo kot samohranilci, samo da prihranijo nekaj denarja. To ravnanje je proti družbeni pravičnosti in je povsem neetično.

Nenehno slišimo: »Življenje je samo eno in ga je treba užiti. Po smrti itak ni nič, zato 'profitiraj', kjer se da – brez zavor. Delaj, kar se ti zdi, prepusti se senzaci-

jam ...« V takem vzdušju zato klone vse več parov in tudi družin. To je znamenje izgube osebnega odnosa z Jezusom.

Skrb slovenskih škofov niso samo neugodne družbene razmere, tudi ne težave z osebjem in strukturami ter vse hujše pomanjkanje duhovnih poklicev. Prva in največja skrb škofov je živa in osebna vera v Boga in v njegovega Sina Jezusa Kristusa ter v Svetega Duha, ki navdihuje in opogumlja Cerkev na Slovenskem. Spremljati ljudi k osebni veri, k osebnemu srečanju s Kristusom kot osvobajajoči resnici in polnemu življenju v osrečujoči ljubezni, to je naša prva dolžnost!

Skupaj z duhovniki sem intenzivno razmišljal, kako to storiti. Na pomoč smo poklicali sestre klarise. Obljubile so mi, da bodo prihodnjo pomlad prišle sem, v Turnišče. Med nami bodo živele v klavzuri, to pomeni stalno navzočnost v samostanu pri kapeli sv. Antona ter veselo uboštvo in nenehno molitev. Sestre klarise že osemsto let po vzgledu sv. Klare molijo za potrebe Cerkve in vsega sveta.

Dan in noč boste dragi bratje in sestre lahko prihajali v njihovo kapelo, kjer vas bo vedno sprejemal Jezus pod podobo kruha. Vseh 24 ur bodo sestre za nas in skupaj z nami molile. Naj one izkopljejo vodnjak žive vode, ki teče iz Jezusovega osrčja, da nas napoji in odžaja. Pri Jezusu in sestrah klarisah bomo lahko ponovno odkrili sebe.

Teta Elizabeta se je razveselila Jezusa, ki ga je Marija nosila pod srcem. Marija pod Logom v Turnišču pa nas bo razveselila v samostanu sester klaris, kjer nam bo podarila Jezusa. Samo on lahko ozdravi naše zakonce in družine.

Samo pri njem lahko mladi odkrijejo pomen zakramenta svetega zakona ali pa stopijo na pot duhovnega poklica.

V skupnosti in kapeli sester klaris bo nastajala zdrava družba, ki bo lepša in bolj prijazna. Tukaj naj se naša škofija spreobrača in raste v svetosti.

Turnišče s svetiščem Marije pod Logom in s samostanom sester klaris naj postane kraj, kjer so bo skrušilo naše srce, da postane novo prebivališče za Jezusa.

Poslušanje Božje besede, prejetje zakramentov, osebna in skupna molitev nam bodo vcepili antivirus proti ognjeno rdečemu zmaju – hudemu duhu.

Tako se bo »uresničilo odrešenje, moč in kraljevanje našega Boga in oblast njegovega Kristusa« (Raz 12, 10). Amen.

msgr. dr. Peter Štumpf
murskosoboški škof

Dvoje novih barvnih oken v kapeli ubogih sester sv. Klare v Nazarjah

V torek, 9. avgusta je v sklopu letošnjega praznovanja sv. Klare po sveti daritvi naš provincial p. Stane Zore v kapeli ubogih sester sv. Klare blagoslovil dvoje novih barvnih oken.

Okna je izdelala akademska slikarka in mojstrica barvnih oken g. Veselka Šorli Pucova. Kot osnovo je vzela barvo Svetega Duha iz vzhodne ikonografije, to je zlata barva, ki ponekod prehaja v njen začetek, se pravi v rumeno. Ta zlata barva je izrazita tudi v beneški srednjeveški umetnosti in pomeni neulovljivost večnosti, njeno hkratno odsotnost in prisotnost ter vodi v kontemplacijo. Pnevmatična teologija je bistvo krščanske molitve, ki ne pomeni tehnične sposobnosti »transcendentalne meditacije«, ampak razpoložljivost človeškega duha za navdih iz večnosti in za darove Svetega Duha.

Na tem obzorju zlate barve je umetnica ustvarila z novimi odtenki rumene barve in z upodobitvami kroglic dragih kamnov, ki so sicer navadna stekla, bisere, ki jih išče duša. Barvitost lepih kamnov spominja na ti sti »biser«, ki so ga našle uboge sestre sv. Klare, zaradi katerega so zapustile vse drugo, da bi imele samo njega. Toda te barvne kroglice pogled peljejo tudi k podobi hlebkov in že nakazujejo tudi podobo svete hostije, saj so reliefno zelo poudarjene. Nova vitraja sta namreč nameščena ob oltarju kapele in sicer tako, da lahko vanje zrejo tudi sestre ob sveti daritvi. Slikarka je imela pred očmi stalno adoracijo svetega zakramenta naših sester klaris. Barvna zgoščenost in reliefna iztopajočnost podob zakramenta ljubezni nakazujeta intenzivno in realno navzočnost Kristusa, ki po vzhodni teologiji spreminja kruh v svoje telo prav s klicanjem Svetega Duha, se pravi z epiklezo, ki pa je sicer navzoča tudi v vseh evharističnih molitvah Rimskega obreda. Evharistično simboliko je umetnica potem še stopnjevala s hrapavostjo površine, se pravi z novo teksturo, ter s tem dosegla odsev zlatih žitnih polj. Gratia supponit naturam, milost predpostavlja naravo. Začetek Božje milosti je samo stvarjenje, je Lepota Božjih del. Sveti Duh je plaval že nad vodami, danes sicer veje kjer hoče, a bo enkrat prežl tudi Novo Zemljo. Tako se teologija Svetega Duha in evharistične skrivnosti, ki jih želijo nakazati novi vitraji, iztekata v eshatološkem pričakovanju, ko bo poveljano vse stvarstvo.

Pozoren in razmišljujoč pogled pa bo v barvnih oknih zaznal še druge odtenke barv in v njegovi reliefnosti zaslutil nove odmeve iz večnosti. Z ljubeznijo bo iskal nove simbole ljubezni, kajti k največji skrivnosti se je mogoče bližati le z ljubeznijo in v zazrtje onkrajnosti vodi le ljubeči pogled. Ta pogled bo vedno iščoč in hkrati radosten, da je nekaj že razgrnil. Ob meditaciji teh barvnih oken bo iskal nove pomene in ko jih bo našel, jih bo znova iskal. Podobno kot pravi sv. Avguštin: Boga iščemo, da ga najdemo, in ga najdemo, da ga znova iščemo.

Lahko bi rekli, da so barvna okna v liturgičnem prostoru kot zaslon, na katerem odseva večnostna svetloba. Zato je zelo pomembno, da v molitvenih prostorih niso zasnovana naivno realistično, ampak da preko simbolike krščanskega izročila vodijo k srečevanju človeškega iščočega srca s presežno Ljubeznijo. To načelo je toliko pomembnejše, če se naslonimo na misel Dionizija Areopagita in zaslutimo, da se je mogoče preko snovne luči in lepote, ki odsevata v materiji,

prebiti do večne luči. Pomembno je torej, da barvna okna s svojo vsebino ne priklenejo pogleda nase, ampak nas njihova svetloba barvnih odtenkov vodi k večni svetlobi. Prav na to teologijo se je v srednjem veku naslonil opat Sugerij in dal narediti čudovite vitraje v opatiji in baziliki St. Denis v Franciji, ki nas še danes navdihujejo.

Ob treh krščanskih simbolih, ki so nakazani v vitrajih: zlate barve, kruha in polj žitnih klasov pa mi prihaja na misel dvojce spoznaj. Najprej gre za simboliko kruha. Kruh je potrebno ovrednotiti v našem vsakdanjem življenju, da bo lahko imel svojo veliko simbolno vrednost tudi pri samem bogoslužju. Spomnim se, kako mi je pariški študijski kolega, sicer aramejski kristjan iz Iraka, Behnam Keryo, pravil, da takrat, ko želi v njegovem kraju musliman ponižati kristjana, vrže pred njim na tla kos kruha. Spoštljivost do kruha v vsakdanji omiki je pogoj vsake evharistične pobožnosti. In še drugo spoznanje, da je potrebno v našem oznanjevanju znova vzpostaviti evharistično katehezo, se pravi pogostejše spregovoriti o evharistični skrivnosti. V tem smislu se mi zdi čudovita pobuda murskosoboškega škofa za letošnji veliki šmaren, ko je v Turnišču priredil čaščenje evharistije prav za mlade. Naj nam uboge sestre sv. Klare izprosijo takšnih navdihov, domiselnosti in pogumna srca, da nanovo zaživimo zakrament Ljubezni.

Br. Edvard

Hrepenenje je neustavljivo

Človeku se zastavljajo vprašanja, od kod hrepenenje prihaja, kako se izraža in kaže, kam se izteka, ali se bo uresničilo in izpolnilo vse, po čemer hrepenimo? Zakaj je človek tako nepomirjen s sedanostjo? Psalmist pravi: »O, ko bi imel peruti, kot golob bi odletel nekam daleč in se umiril« (Ps 55). A kaj, ko »v ledovje zakopano moje revno je srce«?

Radi gledamo tja, kjer sonce vzhaja, in tja, kjer zahaja; pogledujemo proti vrhovom, ki nas vlečejo 'gor' v planinski raj. Prevzame nas vzlet letala in njegov pristanek. Hrepenimo po nedelji in praznikih. Komaj se zima začne, pa že mislimo na pomlad, naše oči že iščejo prve zvončke; komaj smo zapeli Mrzel veter tebe žene, drobna ptičica, od nas ..., se že pohvalimo: ptičke selivke so se že vrnile, so že tukaj! Pa zopet, po kratkem presledku: lastovke se že zbirajo in poslavljajo. Hrepenenje je neustavljivo. To na svoj način pove tudi sv. Avguštin, ko govori o nemirnem srcu in naroča, da je treba hrepeneti, prizadevno in brez prestanka. Hrepeneti, da bi našli smer, da bi prišli na cilj.

Kako prijetni občutki spremljajo človeka, ko si po dolgotrajnih naporih zgradi svojo hišo in jo prvič razkaže svojim prijateljem: »To je naša hiša! Koliko težav smo morali premagati ... Sicer moramo priznati, da je naše veselje nepopolno, ker ni bilo mogoče storiti vse tako, kot imajo nekateri drugi; imajo lepšo lego, lažji

dostop, blizu imajo izvir vode, več sonca, večje parkirišče ... Hvala Bogu, da imamo poleg vrta gozdiček, kjer nam bodo zjutraj prepevale ptice! Marsikaj bomo še zboljšali, saj imamo še dovolj časa.« ...

Toda: hišo uniči požar, sonce zaide, zvezda se utrne, luč ugasne, cvetlica ovane, ptica odleti, človek umre. Zato človekovega najglobljega hrepenenja ne poteši niti nobena stvar niti še tako dober in »popoln« človek. V naše srce je namreč vsajeno hrepenenje po »verum, bonum, pulchrum«, torej po tistem, kar še oko ni videlo in uho ni slišalo, kar še nobeno srce ni začutilo. To je tisto, kar ima Gospod pripravljeno za nas. Hrepenimo torej po resnici, dobroti in lepoti. Še več, hrepenimo po sreči, po večnosti, srečni večnosti.

Vsi čutimo, da se mora to življenje – ki se pogosto tako nenadoma prekine – na neki način nekje nadaljevati, drugače ne bi imelo smisla, saj človek ne bi bil nič več kakor »trava, ki usahne« (Ps 89,6). To je zahteva našega srca. Ivan Cankar razmišlja: »Kako je mogoče, da bi paradiza ne bilo, če duša koprni po njem? Kako je mogoče, da ne bi bilo Boga, če se človek od prve do poslednje misli vojskuje z njim?« Hrepenenje se mora nekoč izpolniti – takrat, ko ga bo Bog umiril. »S takim govorjenjem in razmišljanjem razodevamo, da domovino iščemo. Hrepenimo po boljši, po nebeški« (prim. Heb 11,16). Da, človek bi tolikokrat želel poleteti, pa ne more, saj ga toliko stvari vklepa! »Šele po vstajenju bo človek lahko spoznal, kakšne verige ležijo na tleh ob njegovem povečanju telesu.« (A. Rebula). Prtič in povoji!

»Kadar sonce gre za goro, / mislim jaz na svojo smrt, / ko me iz solzne bo doline / Bog presadil v božji vrt. / Takrat v meni se razgrne čudovite sreče kraj, / zadnja solza se utrne, / srečen bom na vekomaj.« Na svetu popolne sreče ni, zato nas hrepenenje pelje preko zemeljskega na ono stran. Gledam nekam daleč, slutim nekaj neizraznega ...

Gospod, po tvojem služabniku, sv. Avguštinu, je kristjanovo življenje eno samo sveto hrepenenje. Pomagaj mi življenje spremeniti v 'sveto' hrepenenje!

P. Zdravko

Samopreskrba s hrano (S hrano se ne moremo več »hecati«.)

Ali nas tak naslov vznemiri? Moral bi nas! V Sloveniji še vedno živimo v lažni prehranski varnosti. Gospodarski analitiki pa trdijo, da se bo cena kruha (hrane) zviševala. Nekaterih prehrabnenih artiklov je še dovolj, npr. mleka, jajc, perutninskega mesa, hmelja, vina, ... med tem ko nekaterih drugih že zelo primanjkuje.

Kako se je moglo zgoditi, da smo leta 1991 zmogli še 90-odstotno prehransko samopreskrbo, leta 2008 le še polovico, zdaj pa še to ne več. Preveč so se zmanjšale njivske površine, pa še tistega, kar je ostalo, ne znamo ali ne zmoremo izkoristiti. Poleg tega je bilo žrtvovano

veliko zemlje za hitre ceste, trgovske centre, pozidave in industrijske cone, kjer najdemo na videz lepo in ceneno uvoženo hrano. Ob taki konkurenci so domači kmetje nemočni in se jim ne splača pridelovati domače hrane. Tudi subvencije so naredile svoje, namreč pospešile so vedno večjo prehransko odvisnost.

V Sloveniji pride na prebivalca le 866 kvadratnih metrov obdelovalne zemlje. To pa je premalo za vsakdanje potrebe. Pred desetletji smo imeli še okoli 800.000 hektarjev kmetijskih zemljišč, zdaj pa jih je 400.000, kar je pol manj. Na slovenskega kmeta pride povprečno 6,5 hektara zemlje.

Zaraščajo se tudi površine v najbolj kmetijskem delu Slovenije, v Prekmurju, kjer so le redki spoznali, da lahko kljub propadu Mure preživijo, sicer bolj skromno, z obdelovanjem zemlje. Lahkomiselno smo odpravili domačo proizvodnjo sladkorja, krušnih žit, krompirja, zelenjave in prašičjega mesa.

Nekateri vidijo ovire tudi v okoljevarstvenih zahtevah. V Sloveniji je takih zemljišč kar petina. Na teh zemljiščih kmet ne sme delati, kar hoče (niso dovoljena umetna gnojila, razna škropiva itd). Drugi pa v tem vidijo možnost, da prav tu lahko pridelajo bolj zdravo (eko) hrano. Tudi globalizacija ne sme biti razlog, da se ne bi smeli/mogli preživljati s hrano z domačih njiv. Tudi je treba vedeti, v kakšen namen gojimo npr. žito na kmetijskih zemljiščih. Nemci so hitro spoznali in priznali, da je bilo zmotno, da so gojili pšenico za plin in elektriko. Pšenica je za kruh! Ranljivost tistih, ki so odvisni od uvoza, se pokaže ob vsaki večji nesreči, ki zamaje svetovni trg. Vsemu temu sledijo še prehranske afere (resnične in izmišljene: bolni piščanci, pokvarjena jajca, kumarice, klinčki ...), ko se veriga uvoza ustavi ali preusmeri.

Iz vsega povedanega sledi nekaj zapoznelih spoznanj: 1. Zgolj urejeno okolje še ni dovolj. Kaj pomaga pokosen travnik, če goveda nismo zredili. Treba je nekaj pridelati. 2. Pšenica (žitarice) je namenjena za kruh, ne za plin in elektriko. 3. Subvencije večajo in pospešujejo prehransko odvisnost. 4. Kmetijske subvencije bo treba vezati na proizvodnjo hrane, če želimo biti glede samopreskrbe neodvisni. 5. Ker imamo možnosti, je naša samopreskrba naša dolžnost, saj se s hrano ne moremo več »hecati«.

- Kaj pa neurja? Tu smo nemočni. Poslušamo vremenske napovedi. Kaj lahko naredimo? Avto lahko premaknemo pod streho, če jo imamo, ne moremo pa umakniti ali v celoti zaščititi vrta, njiv, sadovnjaka, strehe.
- Poznamo še čas, ko smo se v velikem številu udeleževali prošnih maš in procesij. Ko se je bližala »huda ura«, smo na ogenj dali »božjega lesa«, prižgali posebej blagoslovljeno svečo, pokropili z blagoslovljeno vodo bližnjo okolico in molili. In huda ura je običajno šla mimo brez posebnih posledic. Danes pa?
- Koliko je med nami še ljudi, ki se držijo naročila: Če kruhek pade ti na tla, poberi in poljubi ga?!

P. Zdravko Jakop

Zamislimo se

Dr. Andrej Capuder je v razgovoru za Družino povedal: »... pridige so slaboumne, liturgija je zmešana, ljudskega petja ni več ... Razmišljam o tem, kako bi bila ob instituciji Cerkve bolj prisotna tudi 'nevidna Cerkev' ... Kaj pomeni delati, vemo vsi, kaj se pravi moliti, pa je danes vse bolj problematično ... Molitev je posebna drža, je meditacija, je ponotranjenje, je vzgoja srca ...«

G. Capuder omenja »nevidno«, torej ponotranjeno Cerkev, ki bo delovala v svetu kot kvas v testu. Kako to doseči? Z novimi pastoralnimi načrti? Da, tudi s tem, pa tudi s spreobrnjenjem vseh, ki smo »poklicno« v Cerkvi, od škofov do zadnje redovnice.

Škofje so močno izpostavljeni. Kar naprej so na očeh, v živo ali v medijih. Nekoč so posvečevali Cerkve, danes blagoslovljajo stopnice, kapele, bifeje, strehe, razstave itd. Vsak trenutek dajejo izjave za javnost o tej ali oni zadevi, vrstijo se srečanja, konference, ... kar je sicer prav in lepo. Vprašanje pa je, koliko časa jim ostane za študij, premišljevanje, molitev, branje knjig kot priprava na to, da lahko kaj tehtnega povedo, kadar je potrebno in kadar ljudje to upravičeno pričakujejo. Kako se vsemu temu upreti, da bi ostala škofovska drža dostojanstvena in škofova moralna avtoriteta taka, kot se od škofov pričakuje. V nedogled tako ne more iti in škofje najbrž ne morejo biti zadovoljni s sedanjim stanjem. Škofje imajo kapele, kjer molijo, premišljujejo in iščejo odgovorne in modre rešitve. Vsak škof naj bi bil forma gregis. Tudi apostoli so se odločili, da se bodo posvetili »molitvi in oznanjevanju nauka«. Naši škofje pa imajo veliko drugih obveznosti, vendar med njimi gotovo niso vse enako pomembne.

Ni še tako dolgo, ko smo škofa videli le vsakih šest let, ko je prišel birmovat. To je bila epifanija. Ljudje so šli v cerkev, da so videli in slišali škofa. Danes pa ni več tako. Leta 1964 smo imeli tri škofe in 25 novomašnikov, zdaj imamo več škofov kot novomašnikov.

Še v slabših razmerah se nahajajo duhovniki in redovniki. V Evropi je preveč zaspanih kristjanov, razvajenih duhovnikov in pomeščanjenih redovnikov. Ko so bili duhovniki preganjani, npr. v času fašizma, germanizacije na Koroškem, po vojni v času komunizma, ni nihče govoril o duhovniški krizi, duhovniki so bili med seboj povezani bolj kot danes, ko imajo avtomobile, telefone in druge tehnične pripomočke. Delali so na pastoralnem, kulturnem, narodnostnem, prosvetnem področju, vodili mladino v planine, marsikje vodili amaterska odreja itd. Danes vsega tega skoraj ni več, tudi mladinski verouk je skoraj povsem ugasnil. Imamo pa internet, kje se lahko duhovniki »špikajo«, kjer duhovičijo in si dokažejo, kdo si upa več, kdo je drznejši. V spovednici pa pajki razpredajo svoje mreže. Po vojni je oblast želela razdeliti (divide et impera) in spreti duhovnike. Obstaja nevarnost, da bomo to storili sami, vsa moderna sredstva pa nam bodo pri tem v izdatno »pomoč«.

Kakšna skušnjava, kakšna past! Kako lahek plen tehnik postajamo, namesto da bi jo razsodno upora-

bljali. Pravo redovništvo je v vsakem času prenavljalo Cerkev. To bi se moralo dogajati tudi v našem času. Prenova Cerkve bi pomenila prenovo družbe. Cerkev je luč narodov, vendar ne kakršnakoli.

Duhovniki in redovniki, zdržimo se čenč in opravljanja. Naše roke so maziljene za sveto službo, ne za županove in menedžerske posle. V kakšnih razmerah se nahajamo? Razmere so strog učitelj. Ne čakajmo na še strožje učitelje. Žal nam mora biti, ker med duhovniki in redovniki vse težje najdemo osebnosti, kot so bili npr. Trinko, Čedermarc, Franc Ksaver Meško in še mnogi drugi. Kako je Meško po vseh preganjanjih na Selah pri Slovenjgradcu pisal Ob tihih večerih, Mladim srcem?! ... Kakšna podoba patriarha je bil Simon Kotnik v Podgorju. Sedel je pred župniščem in ljudje so vedeli, da je tam kot 'zvesta priča'. Vedeli so, da ga najdejo vsak trenutek dneva. Ljudje so se čutili varne. Vedeli so, da nekdo moli za župljane. Danes pa

duhovnika težko najdejo doma, težko prepoznajo po govorjenju, še težje po obleki. Še večjo srečo morajo imeti, da ga »zalotijo« pri molitvi. (Kako lahko duhovniki opuščajo molitev, npr. oficij, ki so jo dolžni opraviti?!) marsikateri se ponajajo s prestižnimi avtomobili in s tehniko, ki nas je že močno odtujila vernikom. Čakamo boljših časov, a jih brez boljših ljudi ne bo. »Bog gleda na človeške sinove, ali je še kdo razumen in ga išče ...« (Ps 53,3).

Da bi škofje, duhovniki in redovniki presegli sedanje stanje, nam Dušan Jakomin, duhovnik zamejskih Slovencev v Italiji, svetuje: »Duhovniki naj imajo v rokah brevir in Sveto pismo, naj klečijo pred oltarjem, naj prisluhnejo ljudstvu in govorijo o Jezusu. Tu se začne naša pričevanje, da smo v tem svetu Njegove priče, da smo poslani z jasno nalogo ...«

P. Zdravko

■ Iz medijev

Odprto pismo NK HIT Gorica

V četrtek, 28. julija 2011, sem s priporočeno pošto poslal dopis predsedniku ND Gorica. Ker vse do danes, 19. septembra 2011, nisem dobil odgovora, se nanj obračam z javnim pismom.

Spoštovani predsednik ND Gorica,
gospod Robert Vrtovec!

V soboto je Nogometni klub HIT Gorica igral z NK Mura. Z veliko simpatijo do nogometa in tudi do Vašega kluba sem se želel seznaniti s potekom in z izidom tekme. Glede na prikazano igro ste verjetno zaslužili zmago, ampak ...

Potem sem obiskal Vaše spletne strani in ko sem našel rezultat tekme, sem hkrati zaslišal tudi Vašo himno, ki se začne z besedami:

PRAVI GORIČAN NIKOLI NE KLEČI PRI MAŠI ...

Te besede so me zelo prizadele, saj kot predstojnik in rektor svetišča na Sveti Gori poleg vseh izletnikov in romarjev še posebej rad sprejemam športnike. Tako so nas v zadnjem letu, odkar sem tu, obiskali že jeseniški hokejisti, zlati košarkarski zmagovalci iz leta 1970, v soboto pa tudi nogometaši Mure.

Najbrž te začetne besede himne nočejo nikogar osebno žaliti, ampak želijo izzveneti le nagajivo ali kvečjemu hudomušno. Toda besedam ne dajemo pomena samo mi, ki jih izgovarjamo, pomen jim daje vsa slovenska tradicija. »Klečanje pri maši« pa je lahko zelo pomenljiva gesta človeka, ki je v stiski, ali tistega, ki zaupa v presežno in hkrati v globini svoje duše prosi za uspeh

nekoga, ki mu je blizu in ga ima rad. Zato lahko nekdo besede Vaše himne razume kot napad na svoje najbolj intimno versko prepričanje. Najbrž Vaš namen ni odvratanje naklonjenosti do Vašega kluba pri vseh tistih, ki v nedeljo dopoldne radi stopijo v cerkev in zapoje iz dna duše, dan poprej ali pa še isti dan popoldne pa iz vsega srca in na ves glas pozdravijo Vašo ekipo.

Ker Vam želim, da bi bilo Vaše moštvo znova državni prvak, si mi ni težko zamišljati, da nekega dne zaigra tudi v Ligi prvakov. Toda: kako naj se npr. moštvo iz Barcelone počuti na goriški trati, ko jim bodo prevedli začetke Vaše himne? Med njimi so vendar odlični igralci, ki se pred pričetkom tekme pokrižajo ali pa ob doseženem zadetku pokleknejo. Ali ne bo to napad na njihovo globoko osebno prepričanje in ali jih ne bo to spominjalo na države izza železne zaves, katerim Republika Slovenija nikoli ni pripadala?

V upanju, da boste razumeli nelagodne občutke in tudi prizadetost vseh nas, ki smo verni, hkrati pa podpiramo Vaš klub, predlagam, da bi razpisali natečaj za novo himno, tokrat takšno, ki bo spoštljiva tudi do intimnega verskega prepričanja Vaših simpatizerjev. Želim Vam, da bi uresničili svoje cilje in kmalu znova postali šampioni. Ne glede na to, kje na nogometni lestvici ste, pa naj Vam povem, da ste Vi in Vaša ekipa na Sveti Gori vedno dobrodošli, veselim pa se tudi obiska kakšne Vaše tekme, da Vas bom lahko osebno spodbujal.

S spoštovanjem

*p. Bogdan Knavs,
predstojnik in rektor svetišča na Sveti Gori*

V vednost: županu MONG g. Mateju Arčonu

Naslovnik province

Elektronski naslovi skupnosti

BREZJE
Brezje 72
4243 BREZJE
tel.: (04) 537 07 00
fax: (04) 537 07 20
brezje@ofm.si
Za pos. brate:
07 - Rafael; 18 - Silvin;
04 - Polikarp; 06 - Štefan;
03 - Leopold; 02 - Bogdan;
11 - Herman; 05 - Bonaventura
01 - Peter; 09 - Miroslav;
08 - Leon

KAMNIK
Frančiškanski trg 2
1241 KAMNIK
tel.: (01) 831 80 30
fax: (01) 831 80 50
kamnik@ofm.si
Za pos. brate namesto 0:
5 - Peter; 6 - Pashal;
7 - Ernest;

KOPER
Destradijev trg 10a
6000 KOPER
tel.: (0590) 73 470
fax: (0590) 73 475
koper@ofm.si
Za pos. brate namesto 0:
1 - Lucij; 2 - Evgen

LJUBLJANA-CENTER
Prešernov trg 4
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 242 93 00
fax: (01) 242 93 13
lj.center@ofm.si

PROVINCIALAT
tel.: (01) 242 93 10
fax: (01) 242 93 11

LJUBLJANA-BEŽIGRAD
Küzmičeva 6
1000 LJUBLJANA
tel.: (0590) 717 **
lj.bezigrad@ofm.si
*Za pos. brate namesto **:*
20 - Gregor; 21 - Regalat;
22 - Viktor; 25 - Jernej;

LJUBLJANA-ŠIŠKA
Černetova 20
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 583 72 70
fax: (01) 583 72 99
lj.siska@ofm.si
Za pos. brate namesto 70:
77 - Janez; 80 - Mari;
82 - Marjan; 83 - Andrej

**LJUBLJANA - VIČ
in Komisariat za
Sv. deželo**
Tržaška 85
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 244 42 52
fax: (01) 244 42 53
lj.vic@ofm.si
Za pos. brate namesto 52:
56 - Anton; 57 - Hironim;
58 - Tomaž; 59 - Marjan;
61 - Tadej; 62 - Andraž;
50 - Komisariat;

SESTRE KLARISE
Andreja Bitenca 138
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 518 25 00

MARIBOR
Vita Kraigherja 2
2000 MARIBOR
tel.: (02) 228 51 10
fax: (02) 228 51 12
maribor@ofm.si
Za pos. brate namesto 10:
13 - Tomaž H.; 14 - Bogoljub;
16 - Lavrencij; 15 - Tomaž P.
19 - Jože;

MOŠNJE
Mošnje 8
4240 RADOVLJICA
tel. in fax: (04) 533 88 78

NAZARJE
Samostanska pot 50
3331 NAZARJE
tel.: (03) 583 19 93 in
583 13 98
fax: (03) 583 17 53
nazarje@ofm.si

SESTRE KLARISE
Samostanska pot 51
3331 NAZARJE
tel.: (03) 583 13 91

NOVA GORICA
Škrabčeva 1, p.p. 303
5001 NOVA GORICA
tel.: (05) 330 77 50
fax: (05) 330 77 51
info@samostan-kostanjevica.si
Za pos. brate namesto 0:
2 - Krizostom; 3 - David;
4 - Andrej; 5 - Miran;
6 - Lojze; 7 - Bruno

NOVA ŠTIFTA
Nova Štifa 3
1317 SODRAŽICA
tel.: (01) 836 99 43
fax: (01) 836 99 44
nova.stifta@ofm.si

NOVO MESTO
Frančiškanski trg 1
8000 NOVO MESTO
tel.: (07) 338 14 70
fax: (07) 338 14 79
novo.mesto@ofm.si
Za pos. brate namesto 0:
1 - Tadej; 2 - Felicijan;
3 - Marko; 4 - Simon Peter
7 - Tilen

STRUNJAN
Strunjan 141
6323 STRUNJAN
tel.: (05) 678 20 05
fax: (05) 678 01 48
strunjan@ofm.si

PROVINCIALNA HIŠA
Strunjan 134
tel. govorilnica:
(05) 678 21 21

SVETA GORA
Sveta Gora 2
5250 SOLKAN
tel.: (05) 330 40 20
fax: (05) 330 40 38
sv.gora@ofm.si
Za pos. brate namesto 20:
22 - Bogdan; 25 - Hadrijan;
32 - Pavel; 33 - Vili; 30 - Miha
36 - Zdravko

SVETA TROJICA
Meznaričeva 8
2235 SV. TROJICA v
Sl. gor.
tel. in fax: (02) 720 55 56
sv.trojica@ofm.si

Tujina

AVSTRALIJA

**ADELAIDE - WEST
HINDMARSH**
Holy Family Slovenian
Mission
51 Young Avenue
AU - WEST HINDMAR-
SH SA 5007
tel.: 00 61 8 8121 3869

**MELBOURNE - KEW
SS. Cyril and Methodius'
Slovenian Mission**
19 A Beckett Street,
PO BOX 197
AU - KEW VIC 3101
tel.: 00 61 3 9853 7787
fax: 00 61 3 9853 6176
mobitel:
0061 412 555 840

SYDNEY - MERRYLANDS St. Raphael's Slovenian Mission

313 Merrylands Road,
PO BOX 280
AU - MERRYLANDS
NSW 2160
tel.: 00 61 2 9637 7147 in
9682 5478
fax: 00 61 2 9682 7692
mobitel:
00 61 409 074 760 in
419 236 783

CURIA GENERALIS

Via S. Maria
Mediatrice, 25
IT - 00165 ROMA
tel.: 0039 06 684 919
fax: 0039 06 638 02 92

FRANCOSKA GVAJANA

P. Hugo A. Delčnjak
Paroisse Notre Dame
GF - 97315 SINNAMARY
Guyane Francaise

P. Milan Kadunc
Presbytere IRACOUBO
Le Bourg 97350 IRACOUBO
Guyane Francaise

ITALIA

P. Robert Bahčič
Curia generale
dei frati minori
Via S. Maria
Mediatrice 25,
IT - 00165 Roma
tel.: 0039 06 68 49 12 09

ZDA

JOHNSTOWN
St. Therese's Friary
536 Decker Avenue
US - JOHNSTOWN PA
15906
tel.: 001 (814) 539 76 33

LEMONT

St. Mary's Friary
14246 Main Street, PO
Box 608
US - LEMONT IL. 60439
tel.: 001 (630) 257 24 94
(samostan)
tel. in fax:
001 (630) 257 64 32
(p. Blaž)
tel.: 001 (630) 257 51 02
(DDV)

**Slovensko versko
središče**
tel.: 001 (630) 257 20 68
fax: 001 (630) 257 23 59

NEW YORK

St. Cyril's Friary
62 St. Mark's Place
US - NEW YORK NY
10003
tel. in fax:
001 (212) 674 34 42

Provincialat: provincialni.minister@ofm.si
Definitorij: definitorij@ofm.si
Tajništvo province: tajnik@ofm.si
Prokuratura: prokuratura@ofm.si
Založba BF: zbf@ofm.si
Komisariat: komisariat@ofm.si
Generalna kurija: http://www.ofm.org
e-mail: [ime]@ofm.org
[ime] je naziv urada ali oznaka osebe (npr.
mingen, secgen, formgen, missgen,
econgen, pax, acta, ipd.)

Elektronski naslovi bratov

Ambrož Mušič - ambroz.music@rkc.si
Andraž Arko - andraz.arko@rkc.si
Andrej Pollak - andrej.pollak@rkc.si
Andrej Turšič - tursic.andrej@gmail.com
Andrej Vovk - andrej.vovk.ofm@rkc.si
Anton Jerman - anton.jerman@email.si
Bernard Golčnik - bernard.golcnik@rkc.si
Bernard Karmanocky - bernard11k@aol.com
Bernardin Sušnik - bs1935@sbcglobal.net
Bogdan Knavs - bogdan.knavs@rkc.si
Bogdan Rus - bogdan.rus@rkc.si
Boris Markež - boris.markez@rkc.si
Bruno Korošak - bruno.korosak@rkc.si
C. Gostečnik - christian.gostecnik@guest.arnes.si
Ciril A. Božič - cirilb@bigpond.com
Darko Žnidaršič - darko.znidarsic@rkc.si
darko@pacific.net.au

David Šrumpf - p.david@siol.net
Dragan Vampola - dragan.vampola@rkc.si
Edvard Kovač - edvard.kovac@guest.arnes.si
Evgen Ketiš - evgen.ketis@gmail.com
Filip Rupnik - filipr@volja.net
Franci Seničar - franci.senicar@gmail.com
Franci Kovše - kovse.franc@siol.net
Gregor Kos - gregor.kos@rkc.si
Jan Cvetek - jan.cvetek@gmail.com
Jani Jeriček - jani.jericsek@gmail.com
Janez Papa - janez.papa@rkc.si
Janez Tretjak - tretjakj@gmail.com
Jernej Kurinčič - jernej.kurincic@rkc.si
Krizolog Cimerman - krizolog@verizon.net
Krizostom Komar - krizostom.komar@rkc.si
Leopold Grčar - leopold.grcar@rkc.si
Mari Osredkar - mari.osredkar.ofm@siol.net
Marjan Cvitak - marjan.cvitak@amis.net
Marjan Čuden - marjan.cuden@rkc.si
Marjan Čuk - marjan.cuk@rkc.si
Matej Papež - pmatej.papez@gmail.com
Melhior Grošelj - mage.maister@gmail.com
Metod Ogorevc - metodofm@sbcglobal.net
Mihael Ambrožič - mihael.ambrozic@gmail.si
Mihael S. Vovk - mihael.vovk@rkc.si
Milan Kadunc - milan.kadunc@rkc.si
Miran Špelič - miran.spelic@rkc.si
Miroslav Batarilo - pater.miroslav@gmail.com
Niko Zvokelj - niko.zvokelj@rkc.si
Pavle Jakop - pavle.jakop@siol.net
Pepi Lebreht - pepi.lebreht@rkc.si
Peter Lavrih - peter.peter@rkc.si
Peter Vrabec - peter.vrabec@rkc.si
Rafko Slejko - rafael@libero.it
Regalat Razbočan - regalac@gmail.com
Robert Bahčič - robert.bahcic@rkc.si
Silvin Krajnc - silvin.krajnc@rkc.si
Simon P. Berlec - simon.peter.berlec@rkc.si
Stane Zore - stane.zore@rkc.si
Tadej Inglič - tadej.inglic@rkc.si
Tadej Strehovec - tadej.strehovec@gmail.com
Tilen Urtelj - tilen.gregor.urtelj@rkc.si
Tomaž Grom - tomaz.grom@gmail.com
Tomaž Hočevar - tomaz.hocevar@rkc.si
Tomaž Pinter - tomaz.pinter@rkc.si
Valerijan Jenko - valerian@pacific.net.au
Vid Lisjak - pater.vid@gmail.com
Viktor Papež - viktor.papez@rkc.si
Vili Pustoslemšek - vili.pustoslemsek@rkc.si
Zdravko Jakop - zdravko.jakop.ofm@gmail.com

Sicer pa velja za vse člane naše province, ki
imajo svoj osebni e-naslov tudi načelo: ime.
priimek@ofm.si

poročila:

■ slovenske frančiškanske province
svetega Križa

